

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIII

Birželis - June 22, 1978

Nr. 25

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VAKARŲ NUOSMŪKIS

Sena teorija ir nauji įrodymai

Vytautas Meškauskas

Pirmajam pasauliniui karui baigiantis — 1918 m. liepos mėn. — Muenchene pasirodė filosofo Oswaldo Spranglerio knyga "Der Untergang des Abendlandes", kurioje jis įrodinėjo, kad Vakarai jau pergyveno savo kultūros kūrybingą laikotarpį ir dabar džiaugiasi tik jo atspindžiais bei dar esančiu materialiniu gerbūviu. Mat, civilizacijos, kaip visi gyvi padarai, turi savo pradžią ir galą. Klasišką pavyzdį davė graikų-romėnų civilizacija, kurią galima paskirstyti į aiškius laikotarpius, ką jau prieš jį įrodinėjo G. B. Vico ir kiek vėliau — Arnold Toynbee. Bendralaikiai mokslininkai Sprenglerio teoriją sutiko skeptiškai. Girdi, ji parašyta daugiau intuicija negu mokslišku metodu vadovaujant, tačiau nepaisant to jai paremti randami vis nauji argumentai. Ją priminė ir Aleksandro Solženicyno kalba paskutinėse Harvardo universitete išleistuvėse.

Nereikia būti Solženicynu, kad imtum būkštauti dėl mūsų civilizacijos ateities. Užtenka paskaityti laikraščius ir kritiškiau paklausti politikų kalbų. Pagal tą rusų autorių pirmas dalykas kuris krinta į akis nūdieniam Vakarų pasaulyje yra sumažėjimas drąsos, o jau nuo senų laikų drąsos sumažėjimas laikomas galo pradžia.

Nūdienės Vakarų valstybės vadovaujasi principu, kad vyriausybės turi tarnauti žmonėms, kurie turi būti laisvi ir galėti siekti savo laimės. Iš tiesų paskutiniųjų dešimtmečių technikos ir socialė pažanga įgailino tą principą įsikūnyti — susilaukėme labdaros valstybės. Kam visu tuo rizikuoti, kovojant už tą principą, ypač jei tą reikia padaryti kariaujant tolimose šalyse? Tokia esanti dabartinės Amerikos problema.

Henry Kissingeris, kuris, sakoma, privačiai yra įsitikinęs, kad Spengleris yra teisus ir dabartinių vyriausybių uždavinys tėra padaryti perėjimą į naują santvarką skladesnį ir galiama mažiau skaudų, viešai dabartinę krizę taip aiškina:

Visų pirma prie jos privedė JAV užsienio politikos 'establishment', kuris sėk-

mingai vadovavo JAV politikai po II pasaulinio karo, nepasisiekimas Vietname.

Antras fenomenas buvęs naujosios intelektualų kartos ne tik nusivylimas praloštu karu, bet ir beveik noras jį pralošti. Bijoma vesti tokį karą, kurį galima būtų... laimėti. Tai ne tik nusivylimas karu, bet ir savęs neapykanta, kurios mitas yra "mes esame savo priešai".

Trečia problema yra grupės, kurios aiškina, kad sovietai yra blogai suprasti, kad jų tarpe yra 'kietų' ir 'minkštų' srovių. Kaip Roosevelto patarėjas Harry Hopkins rašė: "Žinoma, mes galime pasitikėti Staliniu, tačiau nežinome kokios dar tamsios jėgos slepiasi Kremliaus šešėliuose". Tas pat buvo sakoma apie Chruščiovą ir dabar apie Brežnevą. Ir kadangi establishmentas yra demoralizuotas, dabar nėra pakankamo pasipriešinimo tokiom pažiūrom. Todėl šiame krašte aktualus yra vadovybės klausimas. Žmonės turi sveiką nuovaką, tačiau nėra kam jų vesti.

Tą pažiūrą pailiustruodamas demokratų senatorius Daniel Patrick Moynihan nurodo, kad dabartinėse diskusijose dėl Afrikos publika yra nuolat baidoma, kad jei mes to ir to nepadarysime, rusai pasius kubiečius. Ir toks grąsinimas

Adomo Varno pieštas Klaipėdos žimos uostas. Dailininkas šiuo metu eina šimtuosius amžiaus metus ir jam pagerbti gruodžio 2 d. ruošiamas Tautiniuose Namuose Chicagoje akademija. Ta proga bus surengta dailininko apžvalginė paroda.

JUNGTINĖSE TAUTOSE JOKIŲ NETIKĖTUMŲ...

Birželio 9 d. pasibaigė Jungtinių Tautų speciali nusiginklavimui skirta sesija, trukusi 3 savaites. Jau artėjant birželio 9 dienai darėsi aišku, kad ypatingų netikėtumų nebus. Nežiūrint, kad antros savaitės

pabaigia ginčus! Tai mus grąžina prie Solženicyno.

Ar galimas toks prezidentas, kuris būtų pakankamai drąsus nepabijoti tokio grąsinimo? Klausimas paradoksalus: 200 milijonų žmonių super-valstybės prezidentas bijosi 9 milijonų ubagų! Tiesa, už jų stovi kita super-valstybė, bet faktas, kad ji siunčia tuos uobagus, išduoda, kad ir jos vadovybė nenori rizikuoti.

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŲ DELEGACIJA BALTUOSE RŪMUOSE

Praeitą antradienį, birželio 13 d. Baltuose Rūmuose JAV viceprezidentas Walter F. Mondale priėmė lietuvių delegaciją, kurioj dalyvavo Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, PLB pirm. Br. Nainys, JAV LB KV pirm. A. Gečys, R. Česonis (išrūpinęs delegacijos priėmimą) A. Gureckas, Liet. religinės šalpos atstovas kun. K. Pugevicius, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovas V. Nakas, Lituanistikos instituto atstovas dr. T. Remeikis, Amerikos Balso korespondentė J. Raslaivičiūtė, latvių centrinės organizacijos atstovas Olgersds Pavlovskis ir estų

organ. atstovas Maido Kari. Į delegacijos sąstatą buvo taip pat kviešti, bet negalėjo dalyvauti SLA prezidentas P. Dargis ir Lietuvių demokratų Ohio valst. pirm. J. Nasvytis.

Priėmime, kuris užtruko 1 val. 15 min., delegacija įteikė viceprezidentui memorandumą Lietuvą liečiančiais klausimais, kaip okupacijos nepripažinimas, diplomatinės tarnybos išlaikymas, rusifikacija, žmogaus teisių problemos, išskirtų šeimų sujungimas, o taip pat kalbėta ir etniniais klausimais, kaip Chicagoje Marquette Park lietuvių kolonijos likimu ir kt.

R. ŽYMANTAITĖ
Dirvos spec. korespondentė
Jungtinėse Tautose

bėgyje prezidento Carterio sušaukta NATO konferencija nustelbė Jungtinėse Tautose vykstančią sesiją, žymiai sumažinusi reporterių atsilankymą ir dėmesį, bet atstovai ir toliau sklandžiai kalbėjo, nors klausytojai dažnai tik žiovavo.

Nepaisant Kinijos atstovo gąsdinančių pareiškimų dėl numatomo naujo karo, atstovai patys siūlė pozityvių metodų remdami nusiginklavimą ir parodė savo norą, kaip ir Prancūzija įsijungti į nusiginklavimo derybas. Kanados Trudeau buvo pagirtas kaip vienintelis vakarų kraštų kalbėtojas, pritaręs prez. Carterio sprendimui uždelsti neutroninės bombos gaminiui, mat čia plačiai veikė sovietų įtaka. Bet jis buvo ir kritikuojamasis, kad nutylėjo nepasisakė draudimą grasinti atominiais ginklais valstybėms neturintioms atominių ginklų.

Japonijos užsienių reikalų ministeris pabrėžė, kad Hirošimos tragedija neturi būti kartojama ir siūlė rugpiučio 6 atominės bombos Hirošimoje diena būtų paskelbta Nusigin klavim o Diena. Britų min. pirm. Callaghan pasisakė, kad laikas baigti Sovietų Sąjungos ir JAV monopoliją, kas vyksta J. T. nusiginklavimo derybose Ženevoje. Tuo klausimu turi pasisakyti visos tautos. Jis taip pat pasisakė prieš sovietų veržimąsi į Afriką, pažymėdamas, jog tie kraštai, kurie pagalbėję Afrikai prisikelti iš kolonializmo dabar nėra patenkinti

dėl ten vykstančio naujo išnaudojimo — imperializmo ir taip kuriamas konfliktas tarp rytų ir vakarų. Callaghan atkreipė delegatų dėmesį į Sovietų praktiką skelbti neteisingas informacijas apie savo krašto ginklavimosi biudžetą. Atvirumas didina pasitikėjimą, sakė jis.

Pradedant birželio 7 d. atstovai savo kraštų pasiūlymus nusiginklavimo klausimu pristatė raštu Ad Hoc Komitetui, kuris iki šio mėnesio pabaigos paruos sutartį. Prancūzija, plačiai išnagrinėjusi tarptautinį "spy in the sky" satelitą, pasiūlė įkurti tarptautinę agentūrą ir tarptautinį institutą nusiginklavimo tyrimui centrą.

Irako pasiūlymas militarinio ir atominio boikoto prieš Izraelį įnešė politinį konfliktą, nes visi kiti kraštai iki tol kalbėjo tik nusiginklavimo tema.

Šioje sesijoje kaip ir visados dominavo vyrai, bet švedijos ir Norvegijos delegacijose vyriausias pareigas turėjo moterys.

Birželio 12 ir 13 d. buvo leidžiama pirmą kartą istorijoje Jungtinėse Tautose pasisakyti ir ne valstybinėm organizacijom, kad ir ne vien kraštai, bet ir žmonės turėtų būti įtraukti į pasaulio opinią. Trečiojo pasaulio kraštų blokas priminė, kad pasauliui kainuoja ginklavimasis 1 bil. dol. į dieną, o tuo pat laiku badu miršta tūkstančiai Azijoje ir Afrikoje. Bažnyčių komisijos vardu buvo pareikšta, kad jų pareigos ir uždaviniai yra taikos ir teisingumo

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kai kurie amerikiečiai yra linkę daugiau patikėti Castro negu prezidentu — Sovietų pozicijos Irake braška — Naujas šansas sovietams Balkanuose...

Trečiadienio spaudos konferencijoje prezidentas Carteris turėjo progos atsakyti į Castro ir sovietų propagandos kaltinimus, kad Vakarų teigimai, jog Kuba ir Sovietija prisidėjo prie invazijos į Zairės Shabos provinciją, yra tik pikti Brzezinskio prasimanymai. Carteris ramiai atsakė, kad kubiečiai kontroliuoja Angolą ir paties Castro prisipažinimu žinojo apie invazijos pasirengimus. Jau vien todėl jie galėjo arba patys invaziją sulaikyti, arba bent išpėti Zaire.

Iš tikro tik Amerikoje gali atsirasti žmonių, jų tarpe net du kongreso atstovai, kurie prileistų galimybę, kad komunistai, kontroliuodami kokį nors kraštą, nežinotų

VAKARŲ NUOSMŪKIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Situaciją ir nuotaikas gali paaiškinti toks faktas. Per Vietnamo karą į JAV kariuomenę galėjo būti pašaukti 27 milijonai vyrų, tačiau 3/4 jų griežėsi priemonių, kad išvengtų stojimo. Pusė jų manipuliavo savo gyvenimą. Jie stoji į universitetus, nors normaliai nebūtų į juos ėję, kiti apsivedė, nors be grąsinimo būti pašauktiems to nebūtų darė, tretį išsigelbėjimui tapo tėvais. Žinoma čia veikė ir darbo pasidalinimo principas. Kam visiems kariauti, jei valstybė reikalinga įvairių specialybių darbininkų? Net kiniečiai dabar jau praktiškai atsiskakė nuo "kultūrinės revoliucijos" principo, kad kiekvienas profesionalas turi kelis mėnesius per metus dirbti žemės ūkyje! Taip galvojant, gal vertėtų karą palikti profesionalams.

Beje, pagal Strauss ir Baskir knygą: "Chance and Circumstance", kurioje nagrinėjimas šaukiamųjų kariuomenės atsinešimas, tik labai maža vieno nuošimčio dalis nenorėjo atlikti karinės prievolės principiniais sumetimais ir verčiau ryžosi eiti į kalėjimą. Milžiniška dauguma tik siekė konstitucijos pažado leisti siekti asmenišką laimės... kas mus vėl gražina prie Solženicyno. Tuo laiku, kai jis baidė tautą Harvarde, laikraščiuose vyravo pranešimai apie mokesčių mokėtojų revoliuciją — Kalifornijoje referendumu buvo nutarta sumažinti nuosavybės mokesčius. Galimas daktas, kad mokesčiais surinktos sumos yra netiksliai išleidžiamos, tačiau ne tai nutiekė balsuotojus. Daugiau lėmė įsitikinimas, kad mokesčiai atima per didelę uždarbio dalį. Kaip įtikinti žmones, kad jie dar didesnį savo pajamų dalį turėtų atiduoti apsiginklavinimui?

kas jame darosi ir pakęstų kokią nepriklausomą karinę organizaciją, juo labiau, kad vadina mi Katangos žandarai - kurie su ruošė ir pravedė tą invaziją - pradžioje buvo susidėję su komunistų priešais Angoloje. O be to, ar pats Gromyko nemelavo prezidentui Kennedy, kad sovietai neturi savo raketų Kuboje? ***

Dabartinis Castro aiškinimasis, kad jis prie invazijos niekuo neprišėjęs atrodo esąs dalis sudėtingo Maskvos atsakymo į paskutinę Carterio kalbą. Iš vienos pusės šaipomasi, kad ta kalba geriausiai atveju buvusi 'keista', iš kitos - daromos tylūs nuolaidos. Tas pats Castro, neigdamas savo prisidėjimą, pažadėjo išleisti iš Kubos 1,580 asmenų, kurie arba turi teisę į JAV pilietybę, ar yra šiame krašte reziduojančių asmenų gimnės. Kartu Vienoje vykstančioje konferencijoje dėl NATO ir Varšuvos paktų karinių pajėgų išbalansuoto sumažinimo, sovietai staiga sutiko su abiejų pajėgų sulyginimu iki 700,000 karių. Tą nuolaidą tačiau komplikuoja faktas, kad NATO žiniomis sovietai centro Europoje turi per 900,000 karių, o patys sovietai teigia, kad tik 800,000 Toji sovietų nuolaida gali būti aiškina ir Brežnevo pažadais Schmidtui per paskutinę sovietų valdovo viešnagę Bonnoje. ***

Per savo spaudos konferenciją Carteris buvo paklaustas, ar jis ir toliau mano asmeniškai užstoti kaltinamus sovietų disidentus, nes pastaruoju laiku jau nekalbėjęs apie paskirų asmenų bylas, pasitenkindamas principiniais pareiškimais apie žmonių teises. Carteris atsakė, kad patys sovietai, dar prieš jam ateinant į Baltuosius Rūmus, Helsinkyje pasižadėjo laikytis tų teisių ir todėl jis nemato reikalo susilaikyti nuo pasisakymų tais klausimais, įskaitant ir atskirų asmenų bylas. ***

Ambadoriaus Andy Young ir kitų pažiūra, kad nėra ko jaudintis dėl sovietų pastangų išgalėti Afrikoje, nėra visai be pagrindo. Ar nebuvo jie išvaryti iš Egipto, Sudano ir Somalijos? Kad Maskvos pastangos yra susijusios su didele rizika, parodo paskutinės žir iš jų 'tvirtovės' Irako. Ten buvo sušaudyta 40 komunistų už kėsinimasi išgalėti Irako kariuomenėje, kuri yra nuo galvos iki kojų apginkluota Sovietų Sąjungos!

'Nė viena komunistų partija yra ištikima savo tėvynei', - aiškino oficiozas El Thaura - 'visi komunistai gauna įsakymus iš užsienio' suprask - Maskvos.

Paskutinį nesutikimą tarp Maskvos ir Bagdado kaip tik iššaukė sovietų veiksmai Etijopijoje. Mat, Irakas nuo seno palaikė Eritrėjos sukilėlius, kuriuos skaito arabais, o visi arabai sudaro vieną tautą, net Irako vyriausybė esanti tik savivaldybė vieningoje arabų valstybėje, kur dar neturi apčiuopiamos formos. Tokiu būdu susidarė paradoksali būklė. Maskva su kubiečiais remia Addis Abebos vyriausybę, o jos satelitas - Irakas - toliau pas save treniruoja ... Eritrėjos sukilėlius.

Glaužius santykius su Maskva Irakas turi nuo 1972 m. kada, kaip Egiptas, pasirašė draugiškumo sutartį. Sovietai pas save pasikvietė studijuoti 1,300 irakiečių ir padėjo statyti 90 pramonės įmonių. Nuotaikos pradėjo keistis po 1973 metų spalio karo, kai keturis kartus didesnės naftos kainos atnešė iki

šiol nežinomą gerovę 12 mil. gyventojų valstybei. Pereitais metais jos pajamos už naftą siekė 16 milijonų dolerių. Atsiradus svertimais valiutai, irakiečiai greitai įsitikino, kad kapitalistiniame pasaulyje jie gali daug geriau ir pigiau apsipirkti. Vien V. Vokietijoje jie pereitais metais pirkosi už 1.8 milijoną markių. Santykiai su sovietais dar daugiau atvėso, kai 1976 metais Sirija, kuri - kaip ir Irakas - ginklus gauna iš Sovietų Sąjungos, išvygo į Libaną. Bagdade buvo tikimasi, kad Maskva 'suvaldys' Damasko vyriausybę, tačiau to nesulaukus Irako vyriausybės pagarba sovietams dar daugiau sumažėjo. Kai šalta sutiktas sovietų premjeras Kosyginas pasiteiravo, kodėl komunistams neleidžiama Irako kariuomenėje būti karininkais, ji priėmęs vice-prezidentas Saddam Hussein atkirto: 'O ar Sovietų Sąjungoje yra karininkų, kurie nebūtų komunistai?' 'Bet jūs turite komunistų ginklus' - aiškino Kosyginas. Į tai Hussein atsakė: 'Tai nesvarbu. Lemia tai, kas įsako šauti.'

Sausio mėn, Irake buvo suimta 250 komunistų, o per paskutinius 2 mėnesius dar 800. Balandžio mėn. sovietai sustabdė ginklų tiekimą ir pradėjo gabenti namo savo 'patarėjų' šeimas. Amerikiečių firmos perėmė naujo uosto statybą, o Basroje naują viešbutį sta-

to 'Sheraton' koncernas.

Labai pagerėjo Irako santykiai su Saudi Arabija. Abu kraštai - vienas kraštutiniai revoliuciniai, kitas kraštutiniai konservatyvūs - kreivai žiūri į sovietų pastangas išgalėti pietiniame Jemene. Irakas ten palaiko daugiau 'arabiškai' nusiteikusius elementus, kas mažiau piktina Saudi Arabiją negu tiesioginis sovietų įsikišimas. Abu kraštai su nepasitikėjimu žiūri ir į Irano šacho pastangas suorganizuoti koaliciją prieš sovietų veržimąsi į pietus. Jie būkštuoja, kad Iranas toje koalicijoje vaidins vadovaujantį vaidmenį Saudi Arabijos ir Irako sąskaiton. Irakas pa laiko visų rūšių ir tautų teroristus, tame krašte gyvena ir šacho rimčiausias priešas Ayatollah Khomeiri. ***

Kalbant apie arabus ... birželio 3-8 d.d. JAV lėktuvai nuskraidino iš Maroko 1,500 karių į Zairės Shabos provinciją. Maroko kariuomenė skaitosi viena geriausių Afrikoje, tačiau didesnė jos dalis (per 50,000 vyrų) kovoja su sukilėliais buv. Ispanijos Saharos dalyje, kurią ispanai atidavė Marokui ir Mauritanijai. Sukilėliai reikalauja tai teritorijai nepriklausomybės ir yra palaikomi Alžiro bei netiesiogiai sovietų. Toje teritorijoje yra turtingos fosfatų ir geležies rūdos kasyklos. Maroko karininkai reikalauja pulti sukilėlių bazes Alžire, tačiau karalius Hassan II atviro karo su kaimynine Alžirija prisibijo. Tokio karo, atrodo, vengia ir Alžirijos prezidentas Boumedienne, už tat kol kas pasitenkina ma partizaniniu karu. ***

Sovietų pamėgimas pažuvauti sudrumstame vandeny gali gauti

netrukus progos pasireikšti ir Europos visų karų židinyje - Balkanuose. Ten 2.5 milijono albanų gyvena savoje valstybėje Albanijoje, o 1.5 milijono - kaimyninėje Jugoslavijoje. Jie ten turi šokią tokią savivaldą Kososvo provincijoje, kuri yra Serbijos autonominė dalis. Savaiame aišku, kad Albanija į ją turi pretenziją, bet kol kas į jas niekas rimtai nežiūrejo, nes Jugoslavija buvo žymiai stipresnė, o mažytė Albanija turėjo tik vieną sąjungininką - Kiniją.

Paskutiniu laiku Albanijos santykiai su Kinija pašlįjo ir yra ženklų kalbančių, kad sovietai norėtų tapti Albanijos sąjungininkais, ypač, jei gautų bazę Vlorės uoste. Ta bazė itin pravestų sovietų Viduržemių jūros eskadrai. Padėtis ten galėtų staiga paastrėti mirus 86 m. amžiaus Titui, ar 69 metų Albanijos diktatoriui Enver Hoxhai, kuris gerokai negaluoja.

JUNGT. TAUTOSE...

(Atkelta iš 1 psl.)

mo įgyvendinimas pasaulyje.

Kiniečių delegatai buvo visur aktyviai dalyvaujantieji ir net 7 jų pasiūlymai buvo priimti galutinio dokumento įžangos tekstui.

Man teko kalbėti su Pekino atstovu apie Taiwaną ir bendrai apie galingesnių tautų grobimus mažesniųjų, įvedant pavyzdį iš mano pačios sovietų pavergtos tautos. Čia jis nutilo ir savo nuomonės nepasakė.

Debatų metu gegužės 27 d. įvyko keletas demonstracijų, kur susirinko apie 15,000 žmonių ir JAV amb. peticija su 20,000 parašų Andrew Young buvo įteikta reikalaujant JAV nusiginklavimo. Birželio 13 d. virš 300 demonstrantų buvo suminti. Paašikėjo, kad tai buvo sponsoruojama organizacijos Mobilization for Survival — turtinga ir veikianti Europoj, Japonijoje ir Amerikoje. Jų tikslas atkreipti žmonių dėmesį, t. y. tvarkingai daryti betvarkę, nes prieš tai kartu su N. Y. policija jie ruošėsi tam žygiui. Po suėmimo, pabaudų apmokėjimo buvo paleisti ir susirinkę kavinėję džiauėsi, kad laimingai baigėsi.

Tenka pastebėti, kad kaip ir pas lietuvius, asamblėjos susirinkimai vėliavosi maždaug pusę valandos.

Besilankiant man į šios asamblėjos posėdžius, teko sutikti korespondentų šefą, kuris paklausė kiek Dirva turi skaitytojų. Atsakiau — svarbu ne skaičius, bet kokybė. Taip ir čia jaučiausi mažytė tarp pasaulio didžiųjų vadų ir didžiųjų milijonų tiražų laikraščių korespondentų ir praeiti reikėjo pro visą eilę sargybų norint patekti į salę. Tačiau nežiūrint to, nors mano kraštas okupuotas, buvau visur lygiai pripažinta ir respektuojama.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pogrindžio balsas

Okupuotoje Lietuvoje pogrindį veikiantis Lietuvos Nacionalinis Liaudies Frontas š. m. balandžio 30 d. išleido deklaraciją skirtą visiems Lietuvos piliečiams gyvenantiems pavergtoje Tėvynėje ir laisvuose Vakarų kraštuose.

Deklaracijoje rašoma:

"Mes kreipiamės į Lietuvos žemės ūkio ir fabriku darbininkus ir dabartinės inteligentijos atstovus, įstaigų ir įmonių tarnautojus, į visus tarybinius piliečius — lietuvius, kuriuose dar dega lietuviško patriotizmo ugnelė, prisidėti prie mūsų kovos už nacionalinę laisvę ir politinę nepriklausomybę, kuri šiuo labai sunkiu mūsų tautos gyvenimo momentu yra ne beviltiška, bet žadinanti ir daug žadanti, jei mes visi laiku ir sąmoningo tikslo siekdami prisidėsime prie tos kovos, teisingos ir šventos, vedančios į mūsų visų bendrą tikslą — prarastos valstybės atstatymą, Laisvos Nepriklausomos Liaudies Lietuvos sukūrimą. Nesvarbu, kad sovietinis imperializmas, pasiekęs savo kulminaciją tarptautinės politikos srityje, naudodamas visas politines machinacijas, įskaitant detentę ir kitus vad inamuosius atoslūgio plyšius, grasina visam laisvam pasauliui, bet mes esame įsitikinę ir neabejojame, kad ir jis eina suirimo linkme, turint galvoje TSRS vidaus padėtį, kur visos nerusų sovietinės tautos veda pasipriešinimo kovą dėl tautinės laisvės, identiško ir politinio suverenumo (Pabaltijys, Ukraina, Kaukazas).

Ne pamirškite, kad šandien kaip niekada vyksta visų nelegalių grupių ir organizacijų konsolidacija ir jungimasis ir tai vienybei pasiekti galimybės vis didėja ir didės. Šiuo metu reikalinga efektyvesnė Centro koordinacija, ir tuomet laisvės galimybės dar padidės: kreipdamiesi į tikrus kovos draugus, gyvenančius JAV, Kanadoje, Anglijoje ir kitose Vakarų valstybėse, mes prašome jų tik dvasinės-moralinės paramos, — paskelbti mūsų informacijas, kurių tikslas suformuo-

ti Lietuvos viešąją nuomonę, statant į pirmą politinės dienotvarkės punktą Lietuvos valstybės atstatymą ant laisvų demokratinų pagrindų. NLF jau dabar nori pabrėžti, kad ateities Laisvos Lietuvos valdyme galės dalyvauti visa kovojusi už laisvę lietuvių tauta, sudariusi koalicinę vyriausybę, kurios sudėtiniais tie laisvai rinkti Lietuvos piliečiai, kuriems laisvės ir tiesos idealai bus brangesni už visas materialines vertybes. NLF, o taip pat jo sąjungininkai: Lietuvos Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjunga (egzistuojanti seniai) ir Lietuvos Patriotų Sąjunga, gimusi Vilniuje 1970 metais, dabar jau pereina į aktyvų ideologinį puolimą kultūrinio, nacionalinio ir politinio fronto baruose."

Toliau deklaracijoje kreipiamasi į moksleivius, studentus, kareivius ir komjaunuolius, kviečiant įsijungti į Lietuvos Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjungą, kuri dabar nors nelegali, tačiau bręsta sąlygos, ir netolimas laikas, kai ji bus legalizuota, nes tos organizacijos programiniai punktai eina kartu su humanizmo, laisvės ir žmogaus teisių deklaracijos dvasia, o taip pat neprieštarauja Brežnevo sovietinės konstitucijos paragrafams, kalbantiems apie piliečių laisves, kurios praktikoje (nepaisant Helsinkio ir Belgrado nutarimų) nėra pilnai įgyvendintos Sovietijoje.

Komunistus įspėja, kad jie tarnaudami svetimos imperialistinės valstybės partijai, išduoda savo tautos nacionalinius interesus.

"Fronto Generalinis Štabas konstatuoja, kad naujas tautos pabudimas po ilgos ginkluotos partizaninės rezistencijos (partizaninio pasipriešinimo), prasidėjęs postalininiame periode, ypač po 1972 metų, o dar labiau po 1977 metų spalio įvykių VILNIUJE, yra toks didelis ir akivaizdus, jog ir jums, vadinamieji lietuviški komunistai, laikas atsukti pilnai, visu veidu į savo tautą, kitokiu atveju jūs galite būti pasmerkti. Ne-

užmirškite, kad lietuvių tauta ir be jūsų pasieks pergalę ir išsikovos valstybinę laisvę, bet ką darysite tada jūs? Nejaugi drįsite nueiti su priešais? Argi jūs vis dar tikite sovietinio internacionalizmo šūkiams ir pasiliksite su jais, užmiršę savo tautos, savo nacijos šventus laisvės siekius, dėl kurių mūsų didvyriška tauta sumokėjo tūkstančių gyvybių krauju. NLF siūlo Lietuvos komunistams tuoj pat peržiūrėti pozicijas, vedančias juos į tautos, į Tėvynės išdavystės prarają. NLF, stovėdamas darbo žmonių ir tautinės laisvės pozicijose, kviečia ir siūlo visiems komunistams, aktyviems sovietinės administracijos rėmėjams, nedelsiant pereiti į nacionalinės vienybės platformą, kurios vienintelis — pagrindinis — tikslas — vesti lietuvių tautą, be politinių, socialinių ir religinių skirtumų, į laimingą, laisvą ateitį, sukuriant Lietuvos Liaudies Respubliką Balstijos valstybių sąjungos Baltijos valstybių sąjungos rėmuose vieningoje laisvoje ateities Europoje."

"NLF skelbia birželio 15 lietuvių tautos (Pabaltijo tautų) Tragedijos Diena — Visaliaudine Gedulo švente (organizuojamas darbo boikotas), primenant sovietinei LTSR administracijai, kad lietuvių tauta tebetiesia politinę kovą dėl laisvės, nepripažindama dabartinio status quo, kurį įstatymiškai ignoruoja ir kai kurios laisvosios vakarų valstybės, kuriose iki šiol veikia Lietuvos Respublikos Atstovybės ir Konsulatai.

NLF prašo visas emigracines organizacijas organizuoti demonstracijas, nukreiptas prieš TSRS oficialias įstaigas visuose laisvuose Vakaruose.

NLF vadovaujasi VLIK'o ir ALT'os nutarimais ir prašo jų pagalbos informacijos srityje, nes be bendros politinės koordinacijos, žinant KGB represines galimybes, konspiracinis ir nelegalus darbas yra gana sunkus. Genštabas siūlo visoms užsienio politinėms organizacijoms sustiprinti politines demonstracijas ryšium su N. Sadūnaitės ir V. Petkaus izoliacija, kalinant juos ir kitus naujai suimtuosius intelektualus ir kunigus lageriuose, kalėjimuose ar Vilniaus KGB izoliatoriuje. NLF Genštabas 1978 metų balandy įsteigė VYRIAUSIAJĄ RYŠIŲ KOMITETĄ (VRK) iš trijų atstovų (speciali konspiracinė grupė: du atstovai iš Lietuvos, vienas NLF narys iš laisvojo užsienio). Tos grupės tikslas palaikyti ryšius su užsieniu ideologinio bendradarbiavimo prasme, kad būtų koordinuojamas nacionalinis darbas, tautinis laisvės judėjimas pavergtoje Tėvynėje."

Ir deklaracija baigiama

MIRĖ SIBIRO KANKINYS DR. MYKOLAS DEVENIS

A. JUODVALKIS

Velionio dr. Mykolo Devenio gyvenimas buvo ištisa odisėja. Gimė 1891. V. 1., Klausučiu km., Biržų valsč. ir apskr., mirė 1978. V. 28. Santa Monicoje, Calif., sulaukęs 87 metų amžiaus.

1914 m. atvyko į Ameriką, baigė medicinos mokslus ir vertėsi gydytojo praktika. 1928 m. grįžo į nepriklausomą Lietuvą, įsigijo ūkį, pavyzdinčiai jį sutvarkė, neapleisdamas ir gydytojo praktikos. Raudoniešiams rusams okupavus Lietuvą, buvo suimtas, kalintas ir vėliau nutremtas į Vorkutos vergų darbo stovyklą. Žmonos Alenos Vileišytės nepailstamų pastangų dėka, 1942 m. per tolimuosius rytus, pasiekė šią laisvės šalį Ameriką ir susijungęs su šeima apsi-stojo Waterbury, Conn. Vėliau persikėlė į Santa Monica, Calif., kur ir baigė savo žemišką kelionę.

Velionis Devenis buvo spalvinga bet kukli asmenybė. Veikliai dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime, bet aktyviausiai reikėsi Lietuvių protestantų sąjungoj, kuri laiką jai pirmininkaudamas, Lietuvių evang. reformatų bažnyčioje, eidamas kuratoriaus pareigas, Valstiečių liaudininkų s-goj, tautinėje "Sandaroje" bei kitose organizacijose. Labai svarbūs jo parodymai kongresiniam Kersteno komitetui apie Vorkutos vergų darbo stovyklas.

Velionis Devenis nebuvo siauras savo partijos ar bažnyčios veikėjas, bet dirbo platų lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbą. Rėmė spaudą ir patriotines organizacijas. Šeimos vardu įsteigė kultūros fondą.

Velionio Devenio kūnas buvo atgabentas į Čikagą ir pašarvotas Mažeikos ir sūnų laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko š. m. birželio 1 d., kurį pravedė "Sandaros" redaktorius J. Lazauskas.

Evangelikų apeigomis maldas sukalbėjo ir platesnią velionio veiklą aptarė

atsišaukimu:

"Tegyvuoja Lietuvos Nacionalinis Liaudies Frontas, visų nacionalinių ir pasipriešinimo jėgų įkvėpėjas ir organizatorius.

Tegyvuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos kovojančių tautų broliška vienybė dabar ir stipri politinė-karinė santarvė ateityje.

Tegyvuoja taika bei tautų ir valstybių sugyvenimas EUROPOJE ir visame pasaulyje."

kun. P. Dilys ir kun. St. Neimanas. Atsisveikino ir šemai užuojautą pareiškė daugelio organizacijų atstovai: Lietuvių evangelikų reformatų kolegijos pirm. M. Tamulėnas, gen. konsulė J. Daužvardienė, ALTos vicepirm. dr. L. Kriaučeliūnas, VLIKo atstovas prof. B. Vitkus, Valstiečių liaudininkų sąjungos pirm. prof. M. Mackevičius, Illinois lietuvių gydytojų sąjungos atstovas dr. V. Dargis, BALF pirm. M. Rudienė, Lietuvių evang. tarybos pirm. kun. A. Trakis, Varpo red. A. Kučys, SLA atstovė E. Mikužiūtė, Naujienų red. M. Gudelis, Santa Monica lietuvių klubo vardu M. Vaičienė, Korp! Neo-Lithuania atstovas A. Juodvalkis ir tautinės "Sandaros" — J. Lazauskas.

Visi kalbėtojai pažymėjo jo taurią asmenybę, atsida-vimą lietuviybei ir nepalaužiamą kovą prieš raudonąjį rusų okupantą.

Velionio karstas buvo uždengtas tautine vėliava (nuo laiko kiek nublukusia), atvežta dar iš nepriklausomos Lietuvos JAV atstovo Noremo ir dovanta Devenių šeimai.

Birželio 2 d. po atitinkamų maldų, velionis M. Devenis, ilgos automobilių vilkstinės, buvo palydėtas į amžino poilsio vietą — Lietuvių Tautines kapines.

Nuliūdusi liko žmona Alena Vileišytė-Devenienė, duktė Dalia Bobelienė, sūnūs dr. Algirdas ir inž. Kęstutis su šeimomis, sesuo K. Meškauskienė ir kiti giminės.

Velionio liūdinčiai šeimai reiškiame gilią užuojautą, o Tau, taurasis lietuvi — Sibiro kankiny, tegus bus lengva ši svetinga žemelė.

• **Petronelė ir Motiejus Strumskiai** maloniai sutiko paremti Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidyklos darbus 5,000 dol. auka.

Š. m. birželio 3 d. Chicagoje įvykusiame Bibliotekos Leidyklos metiniame narių susirinkime kun. Algimantas Kezys pranešė, kad P. ir M. Strumskiai pažadėjo 5,000 dol. kun. St. Ylos parašytos knygos "Lietuvių šeimos tradicijos", išleidimui. Knyga pasirodys šių metų rudenį.

Strumskiai gyvena Chicagoje ir yra dosnūs lietuviškųjų reikalų rėmėjai. Jie patys dalyvavo visuotiniame narių susirinkime ir gyvai domėjosi Leidyklos darbais bei planais.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Diplomatijos paraštėje (60)

Vaclovas Sidzikauskas

Bėgimas per sieną

Saugumo sumetimais tą patį vakarą mano draugas mane apgyvendino vieno jam gerai pažįstamo valdžios pareigūno namuose. Juose išbuvau iki buvo gautas ženklas iš pasienio, kad atvažiuočiau. Mano draugas parūpino vienu arkliau pakinkytas rogutes ir vežėjo "burką" — kailinukus, kuriais apsivilkęs, su botagu rankoje, ir taip jo lydėmas, pro Garliavą, Veiverius, Skriaudžius, Ažuolų Būdą, Pilviškius, (kad aplenkus Marijampolę) ir Vilkaviškį atsidūrėva pasienyje, kur mane "perėmė" ten gyvenusieji mano prieteliai. Mane aprūpino vidaus pasu, su leidimu gyventi ir lankytis visose trijose pasienio zonos.

Vieną naktį pas save palaikę, jie nuvežė mane pas kiek atokiau nuo sienos gyvenantį ūkininką. Pas jį buvau iki to laiko kol susidarė sąlygos pereiti sieną. Vieną popietę pačiame pasienyje gyvenęs ūkininkas atsiuntė savo 80 m. tėvą, kuris mane pasiguldė rogių dugne, apkrovė dobilais ir ūkio padargais ir vežėsi į savo namus.

Privažiavus sargybos liniją mus sulaukė 2 rusų kareiviai ir rusiškai paklausė iš kur ir kur jis važiuoja. Ūkininkas jiems atsakė lietuviškai: "Nesuprantu"; kiek pasvyravę sargybiniai numojo ranka ir leido jam toliau važiuoti. Mano laimei, jie durtuvais neper-

smeigė vežamų dobilų "kupetos"! Laimingai pasiekė namus, su vaišingais šeiminkais per langus stebėjome rusų sargybinius, poromis žygiuojančius išilgai sienos su į priekį atkištais šautuvais su durtuvais. Pažygiavę kokį dešimtį žingsnių, pora apsisuka, žvilgteli atgal, apsidairo ir vėl eina pirmyn, prasilenkia su priešinga kryptimi žygiuojančia tokia pat žingine, sargyba. Ūkininko sodyba buvo tarp sienos, atseit Lieponos upelio, ir sargybos linijos, taigi jau už sargybinių. Iki upelio buvo 150 — 200 metrų.

Prasidėjus prieblandai, atseit rusų sargybų pasikeitimo laikui, ūkininkas išstatė savo sargybas — tėvą, žmoną ir berną, mane apavė veltiniais, ydant nepalikto pėdų sniege ir išakėtoje dirvoje, apgaubė balta drobule, parodė kryptį ir davė ženklą eiti. Ūkininkas įspėjo, kad Lieponos ledas gali manęs ir neatlaikyti, tokiu atveju teks sušlapti.

Ausis suglaudęs, vienoj rankoj nešdamas savo batus, kitoj lagaminėli, sparčiu žingsniu patraukiau sienos link. Tyla, šūvių nesigirdi. Priėjau Lieponą, nors ledas ir traškėjo, bet mane atlaikė, taigi perčiuožiau į Vokietijos pusę ir nesidairydamas užlipau į gana statų krantą, persiritau per spygliuotą tvorą ir žygiavau, vis neatsigrįždamas, pirmyn iki pasiekiau į Eit-

kūnus vedantį kelią. Ir tik tada apsidairiau ir atsisdau ant šalikelės sniego, nes nuo greito ėjimo ir susijaudinimo smarkiai daužėsi širdis.

Netrukus išvydau tuo keliu žygiuojančius du vokiečių pasienio sargybinius. Jiems trumpai papasakojau savo istoriją ir jų lydėmas pasiekiau Eitkūnus. Jiedu stebėjosi mano drąsa, nes pasak jų paskutiniu metu rusai labai tikliai šaudė, nesivaržo net šauti į Vokietijos pusę.

Po keletos mėnesių, tuo pačiu keliu, per tą patį ūkininką, bėgo ir mano žmona. Pasiekus jo namus, visai pripuolamai ji nugirdo jį besakantį savo bernui, kad "tą ponį" jis esąs nusistatęs atiduoti sovietinėms pasienio sargyboms. Nepaisant to, kad jam už manęs pervedimą buvo tiek atsiųginta, kiek buvome sutarę, matyt jam buvo atėjęs laikas įrodyti savo lojalumą sovietams ir tuo užsitikrinti savo patogias pasienio gyventojų uždarbiavimo sąlygas. Mano žmona, nieko nelaukus jam išdrožė, kad jei jis ją išduos, tai ji savo ruožtu, sovietams papasakos, apie visus, kuriuos jis už pinigus buvo per sieną pervedęs, kurių ji žinojo ne vieną. Pabūgęs, dar tą patį vakarą, jis ją "praleido" į Vokietiją.

Sovietų kariuomenei ant ru kartu veržiantis į Lietuvą, minėtas ūkininkas pasitraukė iš Lietuvos ir drauge su kitais pabėgėliais atsidūrė Amerikos vakaruose, kur jis vėliau ir mirė. Matyt kas nors, turėjęs su juo blogą patyrimą, jį buvo įskundęs Amerikos saugumo policijai, suminėjęs ir mano pavardę, nes apie jį ir jo veiksmus ir aš buvau apklausinėtas. Nežiūrint mano žmonos, o iš dalies ir mano šiokių tokių nemalonių su juo, aš jam nekenčiau, apie jį paliudijau teigiamai, nes, kaip ten bebūtų, jis padėjo man ir mano žmonai išsigelbėti nuo mirties. Okupacijos ir teroro sudarytos nenormalios gyvenimo sąlygos demoralizuoja žmones, žadina gobsumą ir norą išnaudoti savo tautiečių nelaimę, nesiskaitant su priemonėmis ir aplinkybėmis kad ir tokioje, palyginti moraliai sveikoje tautoje, kokia buvo ir yra mūsų tauta.

(Bus daugiau)

WANTED EXPERIENCED DRYWALL HANGERS

Needed to work in Denver, Colo. Piece work from \$2.00 to \$3.00 per 4x12 sheet. Hourly wages from \$7.50 hour up. Group insurance for employees. APPLY CALL OR WRITE TO:
UNITED DRYWALL & PAINTING INC.
5300 NO. BROADWAY
DENVER, COLORADO 80216
303-573-5105

(25-34)

A. A.

KAZIMIERAI KULIKAUSKIENEI

Vokietijoje mirus, jos broliui JUOZUI SNIEČKUI, jo šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

V. Bacevičius
B. Malcanienė
V. ir A. Šenbergai
E. Vyšniauskienė

Mielam prieteliui ir draugui

A. A.

ATS. LEITENANTUI

ANTANUI MIKOLIŪNUI

Clevelande mirus, jo žmoną AL. MIKOLIŪNIENĘ nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime

Antanas ir Stasė
Š u k a i č i a i

Hamilton, Canada

A. A.

STASEI URBONAVIČIENEI

mirus, vyrui BORISUI, dukrai JŪRATEI, sūnums ALGIUI su šeima, ALFREDUI su šeima ir Pauliui giliausią užuojautą reiškia

Jonas ir Elena Saikai
Rimantas ir Sylvia Saikai
Irenos Laurinaitienės
ir
Nidos Nosai šeimos

A. A.

Brangios atminties mielam bičiuliui

DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, jo žmonai ALENAI, dukrai DALIAI, žentui dr. K. BOBELIUI, sūnums ir visiems artimiesiems širdingiausią užuojautą reiškiamė ir drauge dalinamės didžiu skausmu

Juozė ir Jonas
D a u g ė l a i

Florida

Tauriam lietuviui

DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, jo žmonai ALENAI, sūnums ALGIRDUI, KĘSTUČIUI ir dukrai DALIAI, reiškiamė gilią užuojautą

Elena, Mykolas, Gintaras, Indris
G u r e c k a i

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1978 METAIS!!!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

Įsteigta 1959

6 VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS:

#15 — rugsėjo 25 d.; #16 — spalio mėn. 9 d.;
#17 — spalio mėn. 16 d.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS:

#4 — birželio mėn. 12 d. (Vokietija);
#5 — birželio mėn. 18 d. (Roma, Italija);
#6 — birželio mėn. 26 d. (Leningradas);
#7 — liepos mėn. 2 d. (Roma, Italija);
#8 — liepos mėn. 10 d. (Šveicarija);
#9 — liepos mėn. 17 d. (Paryžius, Prancūzija);
#10 — liepos mėn. 24 d. (Ryga-Leningradas);
#11 — liepos mėn. 31 d. (Leningradas);
#12 — rugpiūčio mėn. 7 d. (Šveicarija);
#13 — rugpiūčio mėn. 14 d. (Paryžius);
#14 — rugsėjo mėn. 4 d. (Ryga-Leningradas);
#18 — gruodžio mėn. 20 d. (Kalėdinė).

Dėl kainų ir platesnių informacijų kreipkitės į
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU!

VISOS EKSKURSIJOS APLANKYS KAUNĄ IR
TRAKUS. VISOS SKRENDA SU PALYDOVU.

Taipogi parduodami papigintus skridimus (čarterius) į
Londoną, Frankfurtą, Zuerichą, Varšuvą, Havajus, Las
Vegas ir kitur.

KŪRYBA IR MOKSLAS

J. Gliaudos 'NARSA GYVENTI'

ALĖ RŪTA

Štai — naujas daugkartinio prozos laureato rašytojo Jurgio Gliaudos romanas: "Narsa gyventi": išleistas Lietuviškos Knygos klubo, atspausťas Draugo spaustuvs, 1978 metais, moderniu ir prasmingu Vilijos Eivaitės viršeliu (oranžinės — juodos-baltos spalvos), kaina 6 dol.

Apie Jurgio Gliaudos prozinę kūrybą jau būtų galima išťisą studiją parašyti. Šių išpūdžių apie jo naują knygą rėmuose tenka tik pastebėti, kad Jurgį Gliaudą visada įdomu skaityti! Visada jis naujas, intriguoja, visada išlieka atminty dalykų, prie kurių norisi dar sugrįžti, dar peržvelgti ir pergaltoti. Galį skaitytojui J. Gliaudos raštai daugiau ar mažiau patikti, viena knyga — vienu žvilgsniu, kitos — kitokiais žvilgsniais, bet pats autorius visada ištikimas iki galo savo pasirinktai temai, ja pats išitikinęs ir moka taip stipriai suintriguoti, kad patį skępt iškiausią skaitytoją prie knygos priiřa ir priverčia apie ją pamastyti.

Apie ką romanas "Narsa gyventi"? — Tema gali būti vieniems labai įdomi, kitiems — gal net ir nepriimtina, ar nesuprantama (kaip atsirado skaitytojų, kuriems ir to pat autoriaus labai gerai parašyto, premijuoto romano "Namai ant smėlio" nepatiko pagrindinis knygos herojus, — kam vokiētis!); bet autorius pirmiausiai nepaęga udinėja pats savęs: su giliu išitikinimu ir dalyko pažinimu vaizdelis po vaizdelio piešia savo herojų (ar — anti — herojų?) ir iškelia vieną, antrą iš "amžinųjų žmogškųjų klausimų", kurie prates kiekvieno skaitytojo mąstymą ir gal kiekvieną prives prie skirtingų išvadų.

Kas tai per herojus, kuriam autorius paskiria 310 romano puslapių? Cituoju iš knygos: "Šypsojosi Albinas. — Iš pragaro (karo — A. R.) grįžau kontūzytas, sudarkytas, su medaliais. Medaliai, pagulėję dėžutėje, jau patamsėjo. Reikia valyti. Reikia ir mane valyti. Gyvenau tėvų namuose, emė nervai krikti. Pasidariau geru atletu universitete, merginos emė pastebėti. Kvailutės geros moteriškai. Apsigyvenau šioj landynėj. Susikūriau kretinų gitaristų draugiją. Gyvenu. Merdžiu. Prisiderinu prie civiliokų buities. Kvailys? Taip, išbaigtas kvailys." — 95 psl.

Iř tikro, tas Albinas —

tai Azijos karo veteranas, gaunąs iš turtingų verslininkų tėvų "pensiją", kaip jo tėvas pavadino, nes jis kariavęs už visus; gyvena jis su šunim Ajaksu, gitara, draugauja su didmiesčio bomaĩs, su gitaristais, turi lietuvs draugę ir jo atletinių gabumų gerbėja (merginos — Gabija ir Rognieda); prisiriřęs prie fronto draugo Džeimso, kuris, praradęs kovose rankų plařtakas, padovanoja jam savo brangiausią gitarą; řį draugą jaučiasi praradęs per jo vedības, nes dabar Džeimso mintis valdanti jo žmona.

Romano siužetas susideda iš paskirų vaizdelių, autoriaus ryřkiai pieřiamų; tas pieřimas primena akvarelinį "pointilizmą". Vaizdai kartais iřtisiniai, kartais — staigiai nukertami, perřokama prie kito, bet jie, tam tikrų simbolių pagalba, išvynioja Albino mąstymų siūlus, suriřa su kitais veikėjais; jei nuolatiniai Albino gyvenimo ir mirties ryřio ieřkojimai ir neprieina prie konkretesnių išvadų, tai akvareliniai knygos vaizdeliai gerokai išryřkina romano veikėjų bruožus ir paties Albino gyvenimą priveda iš klajojimų į tam tikrą konkretumą. Albino mąstymų užkliudyti konkretūs daiktai ir vaizdai, kurie knygoje virsta poetiniais simboliais, yra: moneta su nužudytų prezidentų atvaizdais, gitara, saulės nutviekstas medis, lietus, vėjas, laiřkas be atgailinio adreso, gyvatė prie gitaristų gamtinės scenos, kavinukas — su verdančios kavos garsais. . .

Ryřkesni Albino gyvenimo vaizdai, išpieřti romane, yra: lakoniřkas telefonu pokalbis su Gabija, prie knygų kiosko, namie — su Ajaksu, dr. Norkaus (tėvų draugo, kuris lemiamą suvaidina rolę Albino gyvenime) laidotuvėse, su valkatomis parke, gitaristų festivaly, kur jam gitaros rodo si — lyg atsikiřę automatiniai kovotojų fronte rankose, diskusijos su vienuoliu kun. Gedmilu, kelionėj pas Džeimną, kai žuva jo šuva Ajaksas, su Gabija šuns laidotuvėse (krematoriume gyvuliams), vėl diskusijos su kun. Gedmilu, keistas sapnas, pokalbiai telefonu su motina, řu bomaĩs vėjuotą dieną (kaĩ, girdi, lengviau galvoti, vėjui pučiant), paslaptingas laiřkas pařto dėžutėj, Gabija pas jį, — prisipažįsta apie neřtumą, mąstymai prie Ajakso pelenų urnos, tėvų apsilankymas, kai sužinoma apie palikimą, vaiřės su tė-

vais, geria kavą su kun. Gedmilu, vėl gitaristų festivaly, kur Albiną nuřvilpia, nes jis buvęs kare; jis ten sudaužo į hipio galvą savo gitarą; tėvo Gedmilo dovanota tautiniais rařtais juosta, pokalbiai su vienuoliu, su Gabija. . . Haliucinaciniai pokalbiai (mintys) su žuvusiu tėvu, su antikiniu Charonu, kuris perkelia mirusių vėles į kitą krantą. . .

Visa tuose vaizduose Albino minčių metamorfozė ir sudaro "Narsa gyventi" romano turinį, kuris prisotintas ne vien kontūzyto karo veterano svaičiojimais, bet ir bendrai įdomiais filosofiniais svarstymais.

Mirusieji gyvena ir tvarko, ar padeda tvarkyti, gyvųjų reikalus, — tai kaip ir pagrindinė řio romano idėja. "Mirusieji valdo gyvuosius. Tada mirties nėra. Šitas išitikinimas panaiķins egzistencijos neįaukumą. . ." — 17 p.

Onos Mikulskienės Kanklių Muzikos Studijos studentės ir alumnės po rečitalio. Pirmoje eilėje iš kairės: Rama Bublytė, Julija Gelažytė, Lilė Gelažytė, Auksė Bankaitytė ir Vija Bublytė. Antroje eilėje: Lana Vyšnionytė, vadovė — Ona Mikulskienė, Viktorija Burdett ir Kristina Karpė ir trečioje eilėje: Aldona Johansonaitė, Rūta Gincaitė ir alumnės — solistės: Elena Muliolytė, Virginija Juodišiūtė, Mirga Bankaitytė ir Danutė Bankaitytė.

J. Vyšnionio nuotr.

PUMPURĖLIAI IR ŽIEDAI

Birželio 11 Lietuvių namų salėje skambėjo kanklės. Skambino Onos Mikulskienės Kanklių muzikos studijos mokinės. Ir tai buvo gražu.

Pradžioje — didelės, atrodo, kanklės ir mažos kanklininkės. Maži ir jų pirščukai. Ir dar nedrąsūs. Nedrąsiai — tarsi ankstyvo pavasario pumpurėliai — skleidėsi iš po jų ir kanklių muzikos garsai.

Jų, ką tik perkeltų į antrajį kursą, buvo keturios: Lilė Gelažytė, skambinusi Pr. Stepulio lietuvių tautinį šokį šeinį, Viktorija Bur-

gett — A. Mikulskio lietuvių liaudies dainą Ta mūs seselė, Kristina Kampė A. Jansono latvių tautinį šokį Kamolindeja, ir Rama Bublytė A. Mikulskio lietuvių tautinį šokį Sadutę.

Po jų — trys, perkeltos į trečiąjį studijos kursą. Ir čia jų muzikos pumpurėlis jau drąsesnis — jis jau pradeda skleistis. Sunkesni čia ir atliekamieji kūrėliai. Vilija Bublytė skambina J. Švedo tris lietuvių liaudies dainas (I ir II dalis), Auksė Bankaitytė Pr. Stepulio stilizuotą tautinį lietuvių šokį Kepurinę, Juli-

ja Gelažytė Pr. Stepulio Temą su variacijom (I, II ir III var.).

Pagaliau, kanklininkėms vis stiprėjant, o jų atliekamiems kūriniams sunkėjant, trys perkeltos į ketvirtąjį kursą. Ir jos visos skambina A. Mikulskio kūrinius: Rūta Gincaitė iš poemos Martelės dalia (andante ir minuetas), Lana Vyšnionytė iš poemos Ant ežerėlio rymojau (I ir II d.) ir Aldona Johansonaitė iš poemos Pavasario naktis (andantino ir minuetas). Pačioje rečitalio programos pabaigoje — keturios studijos alumnės, taip pat visos skambinančios A. Mikulskio kūrinius: Elena Muliolytė ištrauką iš poemos Ant ežerėlio rymojau ir Danutė Bankaitytė ištrauką iš Lietuviškos rapsodijos Nr. 2.

Ir visa, vis stiprėjant ir tarsi gėlės žiedui nuo nedrąsaus pumpuro ligi vis spalvingesnio žiedo vainiklapių išsiskleidimo, prabėga kaip šviesos spindulėlis, palydėtas nuoširdžių gana gausios publikos plojimų.

Tai jau šeštasis O. Mikulskienės Kanklių muzikos studijos rečitalis. Ir kiek darbo, o ir meilės muzikai, kol mažas jos daigelis išauga ir pažysta! O šiuo kartu buvo ir nuoširdžiai gražu, kai pati mažoji kanklininkė didelę puokštę gėlių įteikė savo mokytojai, o viena iš alumnų — dovanėlę kanklių muzikos kompozitoriui A. Mikulskiniui jį apkabindama.

Grakščiai ir spalvingai programai vadovavo Ingrida Bublīnė. O ir kanklininkių mamųčių vaiřės, suaruotos řio rečitalio (globojamo Čiurlionio ansamblio, Lietuvių namų direktijos ir Alfonso Karkliaus) svečiam buvo gausios ir gražios.

(vk)

JOURNEYMAN
DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN

Medium sized auto stamping plant. Must be able to repair progressive and line dies and trouble shoot in press. Starting rate \$8.25 per hour and top benefits.

PLEASE APPLY:
THOMAS DIE and STAMPING
2170 E. WALTON BLVD.
PONTIAC, MICH 48057, NR. 1-75
313-373-0388

■ Laiškai Dirvai

Ko dr. J. Jakštas negirdėjo ir nematė

Paskaičius dr. Jakšto įspūdžius apie žydų klausimo svarstymą Baltų studijų konferencijoje "Dirvos" 23-nr-y, galima pamanyti, kad ten viskas gana sklandžiai praėjo. Taip nebuvo. Dr. Jakštas kažkodėl nutarė negirdomis praleisti sovietų ir žydų baltiečiams metamus sunkius kaltinimus. O gal ir jis buvo tos propagandos įtikintas? Tai ko tada galima laukti iš kanadiečių ar amerikiečių? Kaip istorikas, dr. Jakštas turėjo kritiškai patikrinti šaltinius, kuriais tie kaltinimai paremti. Ar dr. Jakštas patikrino tikrumą tvirtinimo, kad "lietuvių daliniai buvo panaudoti Varšuvoje ir Ukrainoje"? Atrodo, jis tiki ir tiek. Dr. Jakštas kartoja Maskvos-Jeruzalės tezę: "Niekas negali ginčyti, kad Pabaltijo žydų tragedija... įeina kaip juodžiausia dėmė į Baltijos kraštų istoriją." Su koku pasigardžiuoju šį lietuvių istoriko retoriką tvirtinimą pacituos atitinkama propaganda! Iš tikrųjų tas pats dėjos ne tik Baltijos valstybėse, bet visuose vokiečių valdžion patekusiųose kraštuose. Mes gerai žinome, kad vokiečiams įžygiavus nebuvo baltiečių valdžia ir galia. Jei būtų buvusi baltiečių valia, jie būtų nubaudę tik tikrus prasikaltėlius, bet nedarę masinių žudynių.

Atrodo, kad dr. Jakštas nematė Kanados TV, neklausė radijo, neskaitė Toronto spaudos, kur kaip tik buvo iškelti tie propagandiniai kaltinimai. Dr. Jakštas nedalyvavo gegužės 14 d. organizaciniams reikalams skirtame AABS narių susirinkime, kur kaip tik buvo padaryti priekaištai dėl žydų programos ir svarstyta, kas reikia daryti, kad ateityje nepasikartotų tokie dalykai, kaip E. Nodel išsišokimai. Dr.-jos pirm. V. Nollendorfs ilgai aiškinosi ir sakė, ką darys: rašysią laiškus laikraščiams, kad atitaisytų neteisingus kaltinimus, tačiau dėl TV tai jau nieko negalima bus padaryti. Praėjo dvi savaitės, kol Toronto "The Globe and Mail" paskelbė dviejų latvių laiškus, atremiančius kaltinimus, kai viskas jau nustojo savo aktualumo. Baltiečiai nemokamai padarė didelę propagandą kitiems, bet blogą patys sau.

Akcija prieš lietuvius 1975 m. praėjo iš naujo ir labai energingai varo Dov Levin, sociologijos prof. Hebrajų universitete Jeruzalėje. Jis gimė Kaune 1925 m., buvo sovietinis partizanas Vilniaus krašte, tarnavo 1948-49 m. Izraelio špio-

nažo reikalams seržantu IDF. Jis gerai moka lietuviškai. (Istorinė ironija, kad du didžiausi mūsų tautos édikai, marš. Pilsudski ir ark. Jalbzykowski irgi mokėjo lietuviškai!). Per nesusipratimą, jo str. su lietuvių apkaltinimu buvo atspausintas "Journal of Baltic Studies", 1975, Nr. 4. Dar pikčiau savo kaltinimus pakartojo "Tėviškės žiburiuose", 1976, Nr. 28, kaip atkirtį dėl pasipiktinimo išeiivių spaudoje. Ruošias visą knygą apie tai ir t.t.

Dov Levin rašė: "... Esu gimęs Lietuvoje, ir beveik visa didelė mano šeima bei giminės... buvo lietuvių išžudyti..." (TŽ Nr. 28). Kodėl būtinai lietuvių jus išžudė? Suprantama, tai skaudus dalykas, tačiau ar daug dabar yra Lietuvoje šeimų, kurios nebūtų panašiai nukentėję nuo sovietų? Vis kas nors buvo nužudytas, išvežtas, nuteistas, dingo be žinios. Kyla klausimas: o kaipgi pats Dov Levin išliko gyvas — ar jį išgelbėjo lietuvių, kaip I. Merą ir daugelį kitų, ar jis, kaip "sovietinis aktyvistas" (tai jo paties terminas) pabėgo į Sovietų Rusiją? Vistiek kas būtų, bet jo neapykanta lietuviams yra didelė ir jis nėra objektyvus. Jis priima kaip grynus faktus viską, ką sovietinė propaganda skelbia (pvz. jų leidiniai Faktai kaltina, du tomai Masinės žudynės Lietuvoje, Vilniuje 1965-73). Iš kitos pusės, jis ignoruoja faktus, paskelbtus "Lietuvių Enciklopedijoje" ir išeiivių atsiminimuose, kaip

įžymūs lietuvių, dvasininkai ir karininkai, nesėkmingai bandė užtarti žydus vokiečių įstaigose. Tuo jis parodo savo šališkumą.

Dov Levin rašo: "Lietuvoje buvo išžudyta apie 230,000 vietinių žydų" (TŽ Nr. 28). Abejoju, ar iš viso Lietuvoje žydų tiek buvo. Autoritetingas šaltinis, slaptas SS brigadieriaus Stahlecker raportas smulkmeniškai nurodo, kad per didįjį "holocaust" Lietuvoje buvo nužudyta 89,613 žydų, tame tarpe priskaityta ir per pogromus 1941 m. birželio mėn. žuvę 3,800. (žr.: Trial of the Major War Criminals, 1949, t. 37, p. 702 t.). Į ghetto buvo uždaryta apie 40,000, kurie vėliau irgi daugiausia buvo sulikviduoti. Tad viso bus 129,613. Žinoma, tai klaidūs skaičiai, tačiau kam Dov Levins prideda dar apie 100,000 viršaus? Daugiausia mus įskaudina Dov Levin tvirtinimas, kad "Pogromams pasibaigus 1941 m. vasarą, prasidėjo Lietuvoje sistemingos žydų žudynės. Ta operacija buvo vokiečių planuota, bet įvykdyta lietuvių..." (D. Levin pabraukta, žr. TŽ Nr. 28). Tas pats SS vadas savo raporte nustebežs konstatavo, kad Kaune nebuvo lengva suorganizuoti pogromą prieš žydus ("Es war ueberraschenderweise zu naechst nicht einfach, dort ein Judenpogrom groessen Ausmasses in Gang zu setzen", t. p. p. 682). Tačiau atsirado vienas toks žurnalistas Klimaitis ir jo suorganizuotas 300 žmonių būrys, kurie darė viską, ką vokiečiai įsakė (t. p. p. 678). Tad ne 20,000 kaip tvirtino Nodel. Visa tauta negali būti kaltinama dėl

vieno kito asmens ar būrio veiksmų. Dov Levin pabrėžia, kad "žydų tauta nuopat Biblijos laikų iki šios dienos sukūrė sau tautinę atmintį (jo pabraukta) ir nieko neužmiršo — kas buvo priešas ir kas — bičiulis" (TŽ Nr. 28). Gal ir taip. Mes neklaučiame, kiek lietuvių išžudė Dov Levin partizanų būrys Vilniaus krašte. Kokia prasmė?! Reikia apie tai užmiršti. Mūsų charakteris yra kitoks.

Dabar pažiūrėkime į lietuvių tautos nuostolius. Dabartinėse Lietuvos ribose 1939 m. gyveno 2,880,000 žmonių. "Apytikriai apskaičiuota, kad Didžiojo Tėvyinės karo ir pirmaisiais pokario metais žuvo arba dėl įvairių priežasčių iš Lietuvos išvyko (ir buvo prievarta deportuota — J. D.) apie 850,000 žmonių. Lietuva neteko beveik trečdalis savo gyventojų... 1940 metų pradžios gyventojų skaičių Lietuva pasiekė tik 1964 metų viduryje". (žr.: A. Stanaitis, Lietuvos TSR gyventojai. Vilnius, 1973. psl. 13-14). Matome, kad reikėjo apie 20 metų nuo karo pabaigos, kad prieauglis pasiektų prieškarinį gyventojų skaičių. Atsiminkime, kad šių dienų Lietuvoje apie 14% gyventojų yra atsikėlę kolonistai. Tokiu būdu etninių lietuvių dar ir dabar yra mažiau, negu jų buvo 1940 m. pradžioje. Lietuvis nepretenduoja būti išrinktoji genijų tauta, bet ar lietuvių kraujas yra tik kaip vanduo?

Nėra prasmės mums ginčytis su Levin ar Nodel. Kas mums rūpi, tai kodėl žydai dabar pradėjo tokią neapykantą akciją prieš lietuvius ir latvius? Vien tik žydų kerštingumu viso

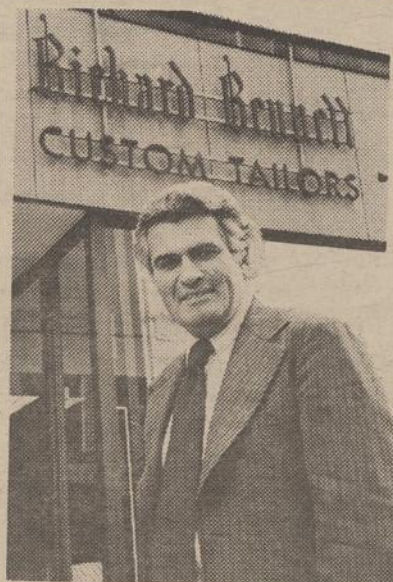
to nepateisinsi. Jie neišreikalaus iš lietuvių ir milijonų "reparacijų", kokias gavo iš Vak. Vokietijos. Greičiausiai ta akcija yra Maskvos inspiruota: sovietai ruošiasi likviduoti lietuvius ir latvius, o tam pateisinti — šekit, jūs naikinate žydus, tai dabar ir jus "daloj"! Dėl šito ir reikia susirūpinti. Latviai savo krašte netrukus pasidarys tik "etninė mažuma". Gaila, kad kai kurie baltiečiai to nesupranta ir talkininkauja "teisybės vardan" mūsų priešui vykdyti savo planus.

Mums reikia ginčytis ne su Izraelio ar Amerikos žydais, bet su sovietais. Mūsų istorikai, kaip Jakštas ir Mišūnas, turėtų užsiimdinėti ne retorika, žbet pasistengti nustatyti, kiek tuose sovietiniuose "dokumentų rinkiniuose" yra tiesos, kas iškraipyta ar tiesiog pramanyta, sufalsifikuota. Šioje srityje sovietai yra dideli specialistai. Jau buvo spaudoje rašyta, kad Laikinosios vyriausybės nutarimas dėl žydų yra pramanytas, tokio nebuvo.

Kitas būdingas atvejis yra dėl vysk. V. Brizgio. Jis savo atsiminimuose pastebėjo, kad iš Rusijos į Lietuvą atsiųstas vyriausias NKVD-istas Gladkov buvo žydas (žr. Lietuvių archyvas, 1942, t. 2, p. 249 tt. Brooklyno 1952 m. laidoj p. 69 t.). To jau ir užteko, kad vyskupas būtų apšauktas antisemitu ar net prisidėjusiu prie žydų naikinimo. Tai taip padaromi "kriminalistai".

Pabaigai žodis dr. Jakštui dėl jo emociingo straipsnio. Genocido faktų pilna istorija, pradėdant Troja ir Kartagena. Turkei per Pirmą pas. karą išskerdė ma-

(Nukelta į 7 psl.)

Mike Rukule pasiliko biznyje, nupirkdamas biznį kuriame jis dirbo.

Loizos šeima atidarė naują restoraną senoje kaimynystėje.

Eric Graser ir Walter Krueger pasidarė patys bosai.

Leiskite jums padėti visais galimais būdais.

 CLEVELAND TRUST

SU AMŽINU KANKINIŲ VAINIKU

ALGIRDAS DOMEIKA

Pasaulyje pasklidusi žydija įdaigino Izraelį. Kaip, kokiomis priemonėmis — palikim kitai progai. Izraelio atsiradimas bus antras stebuklas, šalia atomo suskaldymo. Mes matome kokių milžiniškų pastangų, jėgų reikalingas Izraelio militarinės pirmenybės išlaikymas arabų apsupime.

Amerika moka milžinišką kainą, ir atsikvošėjęs nuo milžiniškos propagandos, amerikietis bando nedrąsiai klausti: kodėl taip stengiamasi išlaikyti Izraelį, kai daug savų problemų, bėdų laukia sprendimo? Ne kartą teko girdėti klausimą: ar galingas Izraelis išlaikys Ameriką, ar galinga Amerika išlaikys Izraelį?

Mums gerai žinoma kokią jėgą šioje šalyje turi žydai. Nelaukta šių šalių pamažu, bet grumojančiai sėlina arabų pinigai, pasaulinė aliejau galybė. Dešimčių milijonų arabų įtaka auga diena iš dienos. Žydų įtaka, kankinių vainikui ateina konkurentas. Ne atsitiktinai mes išvydom "Holocaust", ne atsitiktinai nepaliauja pabaltiečių purvinimo akcija, neatsitiktinai senatoriai, kongresmanai ima svyruoti dviejų jėgų konkurencijos vėjuose... kodėl tik Izraelis?

Nuo Antrojo pasaulinio karo žydai užsidėjo ir kiti padėjo jiems užsidėti kankinių vainiką. Pagal to vainiko pynimo techniką ir dvasią: nėra pasaulyje didesnių kankinių kaip žydai.

Kankinių vainikas turi žaliuoti, todėl kasdien dera priminti pasauliui kas, kaip, kada kenkė, kankino, žudė amžinuosius kankinius žydus. Atvirai kalbant, tam reikalui labai palankūs lietuviai, latviai, estai, ukrai-

KO DR. J. JAKŠTAS
NEGIRDĖJO IR NEMATĖ

(Atkelta iš 6 psl.)

žiausia milijoną armenų. O kiek prieš pora metų buvo Irake išžudyta kurdų, kurie veltui šaukėsi Kissingerio pagalbos ir užtarimo? Kiek išžudyta Palestinoje arabų? Kiek milijonų raudonieji išžudė Rusijoje, Kinijoje, dabar žudo Kambodžoj ir Vietname? Kiek juodieji išsiskerdė tarpusavy Afrikoj: Nigerijoje ir Ugandoj, dabar pjaunasi Angoloj ir Rodezijoje. Kuri tautybė ar religija nebuvo kada nors kur nors persekiojama? Ir žydai, ir lietuviai nėra išimtis. Istorikui reikia tokius faktus atsiminti ir nedramatizuoti. Žydai ir popiežių kaltina, kodėl jis neapgynė jų nuo nacių. O ką popiežius galėjo daryti — išeiti su krapylu prieš Hitlerio divizijas?

J. Deltuvis

niečiai. Kartais ir lenkai. Vokiečiai — sena nuodėmė, apspręsta nusikaltėlių tauta. Nebeįdomu, net banalu kaltinti šimtą kartų apkaltintus. Be to, vokiečiai didelė jėga... Iš seno žinoma Abaromo ainių taktika: nepulk nenugalimo.

Labai patogu pulti lietuvius, latvius ir kitus, kurie ir ne galingi, ir išgąsdinti antisemitizmo štampos: truputį atsišauo, truputį stena, bet neišdrįsta paklausti: ar tik žydai nukentėjo ir kenčia? Ar tai pavienių tautų, pavienių asmenų nusikaltimas, ar tai globalinė problema, kurios neišspręsim kaltindami vokiečius, ukrainiečius, lietuvius, latvius ir kitus? Kas daugiausia prisidėjo prie masinio žudymo sistemos organizavimo? Kaip prie to prisidėjo Sovietų Sąjunga su trockiais, kaganovičiais, radekais, dzeržinskiais, berijom, stalinais? Ar nevertėtų pakalbėti apie lietuvius, kurie nesuorganizavo ir nesidavė

organizuojami į SS batalionus? Kodėl lietuviai nesusižavėjo spalio revoliucija, amžinu žydų troškimu — valdyti pasaulį? Lietuviai klumpėti, pusalkaniai išėjo savanoriais ir atkūrė nors maža lopinį buvusios milžiniškos valstybės, abiem rankom gindamiesi iš visų pusių priešų puolami? Gal atleis Dov Levin ir kiti iš Lietuvos Izraelin nukilę ir nepavargdami purvinti žemę, kuri juos išaugino, išmokslino, jeigu nepaklausim: koks procentas buvo žydų savanorių, Lietuvai kovojant žūtbutinę kovą? Ar neužtektų rankų pirštų? Gal užsigaus žydai, jei paklausim: kaip jūs kovojot, matydami tikrą mirtį? Kas bandos voromis žygiavo į getus ir į krematoriumą? Varšuvos sukilimo garbė nepriklauso vien žydams. Lenkams tenka liūto dalis.

Gal bandytų visai apsuksčius žydai pakalbėti ir apie lietuvius partizanus, išdrįsusius kovoti prieš milžinišką Sovietijos teroro mašineriją? Apie aikštėse motinų neatpažįstamus užmuštuosius? Kur buvo tada ir dabar žydų milžiniškas informacijos aparatas, kai lietuviai paskutiniu šoviniu žudėsi — nepasidavė? Kodėl apie tai ir dabar nepakalbėti?

Karuose, išvežimuose, sukilimuose lietuvių žuvo arti milijono. Per tris dešimtis metų lietuvių tautos skaičius sumažėjo. Ukrainiečiai neteko per dešimt milijonų, lenkai arti penkių milijonų. Solženitynas tvirtai kalba apie šešias dešimtis milijonų žuvusių Spalio revoliucijos žudymo mašinerijoje? Kodėl apie tai neparodyti "Holocaust", ko-

dėl milžiniškas spaudos, informacijos mašinerija žydų rankose neprabyta tokiu mastu, kaip kalba apie trijų milijonų žydų išnaikinimą. Ir vienas žmogus reikia ginti, tai ką bekalbėti apie milijonus, bet vieną kartą būtina patikslinti žydų kalbas apie šešis milijonus. Kaip dažnai bandoma, žydų propaganda išpūtė žydų žuvusiųjų skaičių, beveik visus kacetuose žuvusius priskirdami žydams. Žuvusių lietuvių statistika, proporcingai tautų skaičiui, neatsilieka nuo žydų trijų milijonų žuvusių, skaitant pasaulyje apie 14 milijonų žydų.

Netik žydams dera kankinių vainikas. Tačiau vieną kartą reikės ir būtina atremti žydų šmeižtus. Ne vienas ir žydų nori išgirsti ir antrąją pusę — mūsų kaltinamuosius. Mes turim argumentų, gal net moralinę pareigą pasakyti pasauliui:

Kur yra tikrieji kaltininkai masinio žudymo?

Mes turim visu atvirumu kalbėti, rašyti apie NKVD veiklą Lietuvoje 1940-41 metais.

Mes sukilom prieš sovietinius okupantus ne vokiečiams padėdami, bet savo laisvę, savo teisę gindami.

Visos galimos jėgos reikia tuoju organizuoti paršymui raštų, kurie turi atskleisti mūsų žmoniškumą, mūsų kovas prieš visokias okupacijas ir žudymo sistemas. Amerikos Lietuvių Taryba turi tuoju imtis sutelkti dar gyvus liudininkus, lygiai lietuvių, lygiai žydų ir vokiečių.

SS veikla ir jų nusikaltamoji ideologija yra aptarti Niurenbergo teismo eigoje ir teisenoje.

Tarptautinės teisės advokatai yra tikri: mes galim tuoju Amerikos ir Britanijos teismuose iškelti bylas NBC bendrovei už lietuvių apšmeižimą, kaip talkininkų — SS. Karo metu apie lietuvių atsparumą kovoje prieš SS organizavimą rašė net ir "Pravda" ir "Izvestijos" (Rašytojo Erenburgo straipsniai). Apie tai rašė ir Amerikos spauda, apie tai gana dokumentų Niurenbergo teisme. Pavadinatas esesininku gali gintis Amerikos teisme, ir apšmeižėjas baudžiamas. Mūsų tautą apšmeižė. Mūsų pakantumas laikomas prisipažimu nusikaltimuose, kuriais dešimtis metų kaltina žydija. Mes atsidūrėm Jonelio durnelio sėrmėgoje ir smegenyse.

Laikas mums išeiti iš parapijinių aptvėrimų ir mažavertiškumo komplekso.

"HOLOCAUST" RODYTOJAI NEDUODA LIETUVIAMS ŽODŽIO

"Holocaust" filme, rodytame per NBC televizijos kanalą, buvo neteisingai paskelbta, kad buvo lietuvių

SS dalinių. Buvo ir kitų neteisingų užuominų apie lietuvių dalyvavimą žydų naikime nacių okupacijos laikais.

Ryšium su tuo Amerikos Lietuvių Tarybos vardu pirmininkas dr. Kazys Bobelis pareiškė protestą ir pareikalavo, kad būtų duotas lietuviams laikas televizijoje atsakyti į tuos nepagrįstus kaltinimus lietuvių tautai.

National Broadcasting Co. vardu birž. 1 d. atsakydamas į Altos raštą tos bendrovės reikalų vedėjas (Corporate Affairs Department

Administrator) William M. Placek pareiškė, kad dauguma Altos rašte iškeltų dalykų yra teisingi, buvo lietuvių ir kitų, kurie padėjo žydams, bet kai kurie, esą, buvę įveltai ir į SS veikimą.

Dėl viso to bendrovė atsako duoti lietuviams laiko televizijoje padaryti savo pareiškimą.

Amerikos Lietuvių Tarybos teisinė komisija tiria galimybes NBC bendrovei iškelti bylą ir teisinėmis priemonėmis gauti leidimą teisingai šį reikalą televizijoje nušviesti.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS:

Rugsėjo 17 — \$845.00 Rugsėjo 22 — \$845.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 11 — \$1195.00 rugpiūčio 6 — \$1245.00

liepos 2 — \$1245.00 rugsėjo 3 — \$1195.00

liepos 16 — \$1245.00 gruodžio 22 — \$1045.00

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Norintiesi atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom išskvėtim dokumentus.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

ALT VALDYBOS NARIŲ VIEŠNAGĖ BOSTONE

ALT S-gos Bostono skyriaus pakviesti š. m. birželio 11 d. Bostone lankėsi ALT centro valdybos nariai: dr. Kazys Bobelis, Teodoras Blinstrubas, dr. Leonas Kriaučiūnas ir dr. Kazys Šidlauskas ir čia Tautinės Sąjungos namuose, vietinio Alto skyriaus pirminko inž. Ed. Cibo pristatyti, gausiai susirinkusiai publikai, padarė platų pranešimą tema: "Lietuvos laisvinimo byla po Helsinkio ir Belgrado konferencijų, pasiruošimas Madrido konferencijai ir Amerikos Lietuvių Tarybos veikla."

Teodoras Blinstrubas kalbėjo apie ALT atliktus darbus Lietuvos laisvinimo byloje, glaudų ALT sudarančių politinių partijų ir grupių bendradarbiavimą ir išreiškė jos svarbą ateities darbuose.

Dr. Kazys Šidlauskas nagrinėjo Helsinkio ir Belgrado konferencijų teisiškumą tarptautinės teisės plotmėje. Esą Helsinkyje priimta Rytų Europos sienų neliečiamumo deklaracija saisto tik Sovietų bloko satelitinę valstybes ir neliečia Baltijos valstybių, kadangi jų suverenumas pripažįstamas Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų, kur reziduoja nepriklausomos Lietuvos atstovai.

Įdomus buvo pranešimas dr. K. Bobelio apie Belgrado konferencijos plenumo posėdį, kuriame senatorius Dole iškėlė Lietuvos ir kitų Pabaltijos valstybių užgrobimo byla, tuo priversdamas Sovietų delegacijos pirmininką Voroncovą išsiskindinti. JAV delegacijos pirmininkas Goldbergas, paremdamas sen. Dole pareiškimą, konferencijos narių plenumo pakartojo Amerikos nepripažinimą Pabaltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Tai buvo pats svarbiausias politinis laimėjimas Lietuvos laisvės byloje, pasiektas vadovaujančių veiksmų tarptautinių konferencijų salėse — pabrėžė dr. K. Bobelis.

Po pranešimų klausytojai patiekė eilę klausimų. Nors dr. Kriaučiūnas ragino duoti klausimus susiejusius tik su ALT veikla, tačiau paklausimų daugumą nukrypo į visiems šiuo metu opų reikalą: "Holokaustas" filmą, AABS studijų dienas Toronte ir apie žydų intelektualų metamus nepamatuotus kaltinimus visai lietuvių tautai. Į paklausimą, kodėl Baltijos studijų konferencijoje nei ALTas nei VLIKas nepasirūpino pasiūstyti kvalifikuotą gerai pasiruošusį lietuvių paskaitininką, kuris motyvuotai būtų sugebėjęs atremti žydų itin

kruopščiai paruoštas lietuvių kaltinimo tezes, dr. Bobelis pareiškė: minima konferencija buvo rengiama paslapčiomis ir sužinojus nebuvo laiko jai pasiruošti?! Esą dokumentuota medžiaga tuo klausimu kaupiama. Gaila, bet praėjo jau daug gražaus laiko ir neveiklumas šiame opiam reikale lietuvių visuomenės smerkiamas. Iš viso į statomus klausimus pralegentai atsakinėjo trumpai, teisindamiesi stoka laiko, o į kai kuriuos, pav. žičkaus, pakartotą klausimą ir visai neatsakė, tuo palikdami neįjaukų įspūdį. Mes labai vertiname mūsų politinių veikėjų darbus Lietuvos laisvei ir telkiame dėl to aukas, tačiau susitikę diskusijose ir pranešimuose norėtume ne tik klausyti, bet būti ir išklausomi, nes tik per pilną nuomonių pasikeitimą mūsų laikraščiai sugebės objektyviai informuoti skaitytojus.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS UŽBAIGTUVIŲ MINĖJIMAS

Birželio 2 d. Tautinės Sąjungos namuose įvyko organizacijų atstovų pasitarimas L. E. leidimo užbaigtuvių reikalus, pirmininkavo inž. J. Dačys. Paskutinis L. E. tomas išeis š. m. rugpiūčio mėnesyje. Užbaigtuvių vakarą su akademine ir menine programa numatyta surengti gruodžio mėn. 3 d. Lietuvių Pilies klubo auditorijoje. Iš organizacijų atstovų sudarytas vykdomasis komitetas: J. Dačys — pirm., Al. Lileikis — sekr., J. Stašaitis — kasi-ninkas, St. Santvaras — programos vadovas, P. Žičkus — spaudos reikalams. Parengimo paskaitininku numatytas prof. St. Yla, bus parodytas filmas, vaizduojas abiejų enciklopedijų: lietuviškos ir angliškos, kūrimo ir leidimo istoriją. Į minėjimą numatyta pakviesti Massachusetts gubernatorių, Bostono kardinolą, amerikiečių spaudos ir mokslo vadovaujančius asmenis.

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Tragiškų birželio dienų minėjimas įvyko birželio 10 dieną, 6 val. po pietų šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Kun. Kęstutis Butkus atnašavo šv. Mišias už Lietuvos laisvės kankinius. Tuoj po pamaldų salėje jis skaitė įdomią filosofinio pobūdžio paskaitą apie komunizmo plitimą, kėslus ir priemonės tikslams atsiekti. Solistas B. Povilavičius, akompanuojant komp. J. Kačinskui padainavo keletą patriotinių dainų. Minėjimą surengė ir

vadovavo LB Bostono apylinkės pirm. A. Matjoška, organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis.

ŠAULIŲ IR RAMOVĖNŲ VASARINĖ IŠVYKA

Naujosios Anglijos šaulių Rinktinė, Bostono, Hartfordo ir Waterburio ramovėnai liepos 22 d. Worcester, Maironio parke prie ežero turės savo vasarinę išvyką. Vėsinamoje klubo salėje 4 val. p. p. bendri pietūs ir susipažinimo koktailis. Vėliau meninė programa, loterija ir šokiai, grojant orkestrui. Visas pelnas skiriamas kariniam žurnalui "KARYS" paremti. Šauliai ir ramovėnai kviečia visus prietelius ir pažįstamus dalyvauti suvažiavime ir praleisti vasaros popietę gamtoje prie ežero, susitikti senus draugus ir paremti savąją spaudą.

J. V. Sūduvas

LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Š. m. birželio 3 d., šeštadienį, pamaldomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, Bostono Lituanistinė mokykla baigė savo mokslo metus. Po pamaldų, salėje po bažnyčia buvo mokyklos mokytojų, mokinių ir tėvų susirinkimas. Abiturientams buvo išduoti mokyklos baigimo atestatai, kitiems — klasių baigimo pažymėjimai.

Mokyklos direktorius Antanas Gustaitis, išleisdamas aštuonioliktą mokinių laidą, palinkėjo baigusiems sėkmės ir nenutolti nuo lietuviško gyvenimo. Ragino mokykloje pramoktą kalbą tobulinti ir vartoti ją gyvenime. Taip pat ragino visus padėti mokyklai surasti daugiau mokinių, skatinant tėvus leisti savo vaikus į mokyklą ir kalbėti su vaikais namie lietuviškai.

Septyni abiturientai, išlaikę baigiamuosius egzaminus, gavo mokyklos baigimo atestatus, būtent: Paulius Banevičius, Tomas Budreika, Zigmas Gavelis, Arūnas Kleinas, Tomas Štuopis, Rimas Nenortas ir Vytenis Veitas.

Kiekvienas abiturientas gavo po P. Naujokaičio Lietuvių Literatūros IV-tą tomą. Knygas parūpino Bostono Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Antanas Matjoška.

Baigusiųjų vardu su mokykla atsiveikino ir mokytojams už triušą padėjo Rimas Nenortas.

Kiekvienos klasės geriausi mokiniai buvo apdovanoti lietuviškomis knygomis.

Meninę dalį atliko muz. Juliaus Gaidelio vedamas mokyklos mokinių choras ir gražaus pasisekimo susilaukęs mok. Aldonos Linger-taitienės paruoštas Lėlių teatras, kurį tikimės šią va-

sarą pamatyti Tautinėje skautų stovykloje.

Po to buvo kiekvienos klasės mokinių pasirodymai ir mažos tėvų komiteto su-ruoštos vaišės.

Praėjusiais mokslo metais mokyklą lankė 89 mokiniai ir mokytojų 13 mokytojų. Mokslas mokykloje išeinamas per 11 metų. Mokykloje veikia ir viena visai lietuviškai nemokančių mokinių klasė.

ATSISVEIKINIMO VAKARAS

Šeštadienį, birželio 3 d. vakare, Tautinės sąjungos namuose buvo tradicinis Bostono lituanistinę mokyklą baigusiųjų abiturientų vakaras. Jame dalyvavo mokyklos direktorius, mokytojai, tėvai, kviestiniai svečiai ir kitais metais mokyklą baigiantieji.

Trumpą programėlę atliko mokiniai, padedant Edv. Meilui. Abiturientai savo vardu dir. Ant. Gustaičiui įteikė Kristijono Donelaičio raštus. Po to buvo vaišės ir šokiai.

MOKYKLOS FONDAS

Neseniai mirusiojo buvusio Bostono Lituanistinės mokyklos mokytojo a. a. Algio Makaičio našlė, Elena Makaitienė, jo atminimui įsteigė fondą, paaukodama 1000 dol. Fondo metinės palūkanos eina geriausiai Bostono Lituanistinę mokyklą baigusiam mokiniui. Šiais metais tokią 65 dol. dovaną gavo Tomas Štuopis. (kn)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED DIEMAKERS
Must be able to set up work from blue print & close tolerance, and
DIE REPAIRMEN
Must be experienced on progressive dies. Excellent wages and all company paid benefits.
GRANT INDUSTRIES
33415 Groesbeck
Frasier, Mich. 48024
313-293-9201 (19-25)

Opportunity for Garment Help
LARGE DRESS MANUFACTURER
NEEDS EXPERIENCED
STOCK PATTERN MAKERS
For Junior and Missy Dresses. Must be experienced in all phases of pattern making. Good fitting garments essential.
Also
SAMPLE MAKERS
Top wages and fringe benefits.
WRITE TO:
JERELL COMPANY
1365 REGAL ROW, DALLAS, TEXAS 75247 (24-26)

BRICKLAYERS
— Experienced in Fire Brick
— Must have Own Tools
— 3-4 Months Work
— Good Conditions
KOPPERS CO. INC.
LONE STAR, TEXAS 75668
214-656-3456 (25-27)

SCREW MACHINE SET UP OPERATORS

Immediate openings in our automatic screw machine dept. Must be experienced setting up and operating NEW BRITAIN-GREENLEE multi Spindle automatics and/or BROWN AND SHARPE single spindle A.S.M., prefer 3-5 years experience.

Excellent starting rates, commensurate with experience along with top area fringe package.

APPLY OR SEND RESUME: ATTENTION PERSONNEL OFFICE
SCHRADER-BELLOWS DIVISION
U. S. No. 1 N.
Wake Forest, N. C. 27587
an affirmative action employer m/f (25-27)

WANTED EXPERIENCED SPRINGMAKERS
COILER SETUP
TORSION SETUP
QUALITY CONTROL INSPECTOR
FOUR-SLIDE SET UP
FOUR-SLIDE TOOL MAKER
SECONDARY SET UP
TOOL & DIE MAKER
MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE IN SPRING INDUSTRY.
TOP WORK CONDITIONS AND BENEFITS.
CALL JERRY O'CONNOR COLLECT 615-396-2167

NEWCOMB SPRING OF TENNESSEE (25-31)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
To work and live in a Rural Community.
For all shifts.
For a progressive small acute care hospital. Competitive salary & shift differential. Liberal personnel policies & fringe benefits. Moving allowance.
Apply call or write to:
DIRECTOR OF NURSING SERVICE
SHERIDAN COMMUNITY HOSPITAL
301 N. MAIN STREET
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (23-32)

MODEL SHOP SUPERVISOR
Must have experience in prototype tool design and building as well as product engineering and design.
Must be able to instruct supervise model building of prototype parts and engineering to coordinate building of parts with customer. Minimum of 10 years experience in engineering functions.
ALLOY TEK, INC.
2900 WILSON AVE.
GRANDVILLE, MICH. 49418
616-534-8621
An Equal Opportunity Employer (24-26)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

DONELAIČIO MOKYKLA IŠLEIDO 12-TĄ ABSOLVENTŲ LAIDĄ

Kristijono Donelaičio mokykla turi pradinę ir aukštesniąją mokyklas. Pradinėje mokykloje kursas išeinamas per 6 metus, o aukštesniojoje — per 4 metus. Kiekvienais metais įteikiama pažymėjimai baigusiems pradinę mokyklą, nors dauguma rudenį grįžta į aukštesniąją ir tęsia lituanistinį išsilavinimą. Visada didysis dėmesys nukrypsta į baigusių aukštesniąją lituanistinę mokyklą — abiturientus, kurie šią mokyklą apleidžia, nors didžioji dalis platesnio lituanistinio išsilavinimo siekia Pedagoginiame lituanistikos institute. Stengiamasi sudaryti įspūdį, kad aukštesniosios lituanistinės mokyklos baigimas yra tolygus nepriklausomos Lietuvos laikais gimnazijos baigimui. Baigusieji vadinami abiturientais, o įteikiamieji pažymėjimai — brandos atestatais. Baigimo iškilmėse, dažnai dalyvauja LB švietimo vadovai ir kiti pareigūnai.

Kristijono Donelaičio mokyklų pabaigtuvės įvyko š. m. birželio 3 d. McKay amerikiečių mokyklos auditorijoje, kur ši lituanistinė mokykla yra prisiglaudusi.

Atestatų įteikimo iškilmes pradėjo direktorius Julius Širka, paprašydamas sugiedoti abiejų valstybių himnus. Programai vadovauti pakvietė rašytoją ir mokyklos vicedirektorę Danutę Bindokienę, kuri pristatydamas svečius, kiekvienam rado tinkamą žodį. Svečių tarpe buvo gen. konsulė Juzė Daužvardienė, vyskupas Vincentas Brizgys (pirmą kartą dalyvaujantis šios mokyklos pabaigtuvėse), kun. Anas Trakis, LB švietimo Tarybos pirm. Bronius Juodelis, Pedagoginio lituanistikos instituto direktorius Aleksandras Dundulis ir kt. Visus maloniai nustebino, šioje iškilmėje dalyvaujanti, neperseniausiai "Chicago Tribune" dienraštyje plačiai aprašiusi lietuvių veiklą ir gyvenimą, žurnalistė Helen Raese su savo mamyte. Motina kalba lietuviškai ir savo dukrai aiškino iškilmių eigą.

Visiems svečiams buvo įteiktas mokyklos metraštinis "Vaivorykštė", "Pirmieji žingsniai" Nr. 4 ir kt.

Pažymėjimų įteikimas

Pradinę mokyklą baigė 17 mokinių: 11 mergaičių ir 6 berniukai. Klasės auklėtoja buvo jauna mokytoja

Mirga Valaitienė, kuri pasitraukia iš mokyklos. D. Bindokienė labai apgailestavo jos netekimą, nes buvo ir pareiginga, ir darbšti, ir pakankamai griežta, bet mokinių mylima ir gerbiama. Jos klasės mokiniai, padėkos ženklai, įteikė jai dovaną. Kartu su pažymėjimais mokiniai gavo tėvų komiteto dovaną — rašytojo Spalio "Gatvės berniuko nuotykių". Šiai iškilmių daliai vadovavo direktoriaus pavaduotoja pradžios mokyklos reikalams mokytoja Irena Bukaveckienė. Taip pat pagyrimo lapai buvo įteikti visiems pirmiesiems pradžios mokyklos mokiniams.

Atestatų įteikimas

Visų dėmesys buvo nukreiptas į aukštesniąją mokyklą baigusiems mokiniams atestatų įteikimą. Prie apkrautų stalų, į sceną buvo iškviesti gen. konsulė J. Daužvardienė, direktorius Julius Širka, tėvų komiteto pirm. J. Variakojis ir klasės auklėtoja Regina Kučienė. Gen. konsulė, asistuojant direktoriui, įteikė 29 atestatus, o tėvų komiteto pirmininkas visus apdovanojo po Kazio Bradūno redaguotą knygą — "Lietuvių poezija III". Atestatus gavusiųjų vardu padėkos žodį tarė Ramunė Tričytė ir mokytojams prisegė po gėlytę.

Po atestatų įteikimo, klasių auklėtojams vadovaujant, buvo pagerbti pirmieji mokiniai, įteikiant pagyrimo lapus.

Sveikinimai

Naujuosius absolventus sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, vyskupas V. Brizgys, kun. Trakis, LB švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis, tėvų komiteto pirmininkas J. Variakojis ir direktorius J. Širka. Visi sveikintojai džiaugėsi jaunųjų absolventų išverme ir linkėjo ateityje nepasimesti amerikoniškoje jūroje, o likti ištikimais savo tėvų kraštui Lietuvai. Vysk. V. Brizgys nurodė gyvą pavyzdį, kaip reikia būti geru šio krašto piliečiu ir neužmirš-

Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios lit. mokyklos vadovybė 1977-78 m.m. I-je eil. iš k. į d. Irena Bukaveckienė, direktoriaus pavaduotoja pradinės mokyklos reikalams, direktorius Julius Širka, vicedirektorė Danutė Bindokienė; II-je eil. Tėvų komiteto pirm. Jonas Variakojis, mokyklų inspektorius Jonas Bagdonas ir parengimų vadovas Vytautas Gutauskas. Jono Tamulaičio nuotr.

ti savo kilmės krašto. Tas pavyzdys yra mūsų gen. konsulė Juzė Daužvardienė, kuri gimė ir išsimokslino šiame krašte, kaip ir dabartiniai absolventai, yra ištikima šio krašto pilietė, o dirba ir kovoja už Lietuvos laisvės atstatymą.

Metraštinis "Vaivorykštė"

Dvyliktai absolventų laidai atžymėti buvo išleistas mokyklos metraštinis — VAIVORYKŠTĖ. Šiame metraštyje randame mokyklos vadovų, abiturientų ir visų klasių nuotraukas bei mokyklos gyvenimo įvykių būdingesnius vaizdus Metraštyje rašo aukštesniosios mokyklos mokiniai. Vienų darbeliai trumpesni, kitų — ilgesni, vieni — silpnesni, kiti — stipresni. Yra eilėraščių ir piešinių.

Metraštinį redagavo mokytoja Regina Kučienė. Mece-

natai: Vincas Senda ir a. a. dr. Jonas Gečas, kurio vaikaičiai šią mokyklą lanko.

Be metraštinio, Kr. Donelaičio mokykla leidžia laikraštėlį "Pirmieji žingsniai", kurio per metus išeina 4 numeriai. Bendradarbiai yra patys mokiniai.

Leidiniai skoningai išleisti ir teikia malonų vaizdą.

Meninė programa

Po trumpos pertraukos VI skyr. mokiniai pašoko "Vėdarą", o VIII kl. — "Malūną", sulaukę audringų klotimų.

Choras, sudarytas iš pilnos šimtinės mokinių, vykstanių į V-ją dainų šventę Toronte, padainavo repertuarines 6 dainas. Meninę programą paruošė mokytojai: Violeta Atkinson, Irena Smieliausienė, Asta Ramanauskaitė ir Vytautas Gutauskas. Akordeonistai:

Ina Končiūtė, Ed. Šilkaitis, Arūnas ir Darius Polikajaičiai.

Iškilmės baigtos mokyklos himnu.

Nedidelė mokyklos auditorija buvo prikimšta mokiniais, o balkonas — žiūrovais. Visi mokiniai — berniukai ir mergaitės vilkėjo tautinius rūbus ir žiūrovus maloniai nuteikė.

Programai sumaniai, linksmai ir nuotaikingai vadovavo vicedirektorė rašytoja Danutė Bindokienė.

CHICAGOS AUKŠTESN. LITUANISTINĖ MOKYKLA

Š. m. birželio 4 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje buvo atžymėti baigusieji Chicagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą abiturientai. Atestatus gavo 28 mokiniai.

Prieš iškilmes buvo padėtas gyvų gėlių vainikas prie laisvės paminklo. Ši svarbi diena buvo baigta vaišėmis, kurias suruošė abiturientų mamos.

Programai vadovavo pats direktorius Juozas Masilionis. (Smulkiau parašyti negaliu, nes mokyklą liečiančiais daviniais nebuvau aprūpintas).

★

Per abi mokyklas atestatus gavo 57 abiturientai. Reikia manyti, didesnioji jų dalis tęs lituanistinį išsilavinimą Pedagoginiame Lituanistikos institute.

Iš mokyklų vadovybių išgirdome, kad dalis tų pačių abiturientų, pagilinę žinias Pedagoginiame Lituanistikos institute, grįžta į savo mokyklas jau kaip mokytojai. Kas metai jaunųjų mokytojų skaičius vis didėja ir mokytojų kadrą jaunėja.

Lietuvių Fondo 1978. V. 6 XV narių suvažiavimo Chicagoje, Jaunimo Centre, atstovai, kurių buvo 122, turėdami 3686 balsus. V. Noreikos nuotr.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

AUSTRALIJS SPORTININKAI BUS DETROITE

Po Pasaulio Lietuvių Sporto žaidinių Toronte į Detroitą atvyks 79 Australijos lietuviai sportininkai ir jų vadovai. Detroitan jie atvyksta liepos 18 d., antadienį, po pietų prie Kultūros Centro, kur vakare bus oficialus jų sutikimas.

Priėmimui tvarkyti sudarytas komitetas į kurį įeina Vytas Rugienius, Jurgis Mikaila ir Juozas Orentas. 45 sportininkams nakvynės jau surastos. Kas dar galite bent vieną sportininką priimti, skambinkite nakvynių tvarkytojui Juozui Orentui tel. 274-3213.

Sportininkai Detrote bus iki liepos 22 d. čia būdami jie žais krepšinį, tinklinį su Detroito Kovu. Liepos 21 d., šeštadienį vakare bus šokiai.

AUŠROS LITUANISTINĖ MOKYKLA UŽBAIGĖ MOKSLO METUS

šv. Antano patalpose veikianti "Aušros" lituanistinė mokykla birželio 10 d. baigė mokslo metus. Tėvų komiteto pirmininkas Marijonas Šnapštys mokslo užbaigimo proga tarė žodį, pasidžiaugdama, kad 1977-78 mokslo metų užverčiamas paskutinis lapas. Jam vadovaujant mokiniai sugiedojo Lietuviais esam mes gimę. Artinantis tėvų dienai kiekvienas mokinytis tėvų garbei pasakė eilėraštį. Mokytojas Antanas Vaitėnas visus mokinius apdovanojo knygomis. Parapijos klebonas ir mokyklos kapelionas Kazimieras Simaitis savo kalboje išsireiškė: "gražu ir linksmi kai nors šeštadieniais girdžiu savo parapijoje šukaujančius vaikus — mokinius. Jei dar yra vaikų ir jie šukauja, reikia tikėtis — bus ir parapijiečių

ir mūsų parapija gyvuos". Taręs žodį išdalino mokiniams pažymėjimus. I skyrių baigė Morkus, Mykolas ir Kristina Moulding, III skyrių baigė Rūta Šnapštytė, V skyrių baigė Vytė Šnapštytė, VI skyrių — Natalija St. John, Algirdas Nemanis ir Vitalija Telyčėnaitė (Dirvos skaitytoja).

Tėvų komiteto pirmininkas Marijonas Šnapštys padėkojo klebonui ir mokyklos kapelionui už patalpas, buvusiame tėvų komiteto pirmininkui Stasiui Račiukaičiui už priežiūrą, mokytojams Cicilijai Gibson, Antanui Vaitėnui ir visiems į šį mokslo metų užbaigimą atvykusiems. Mokslo metai baigti visiems sugiedant Lietuvos himną.

IMMEDIATE OPENINGS

**JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS**
2ND and/or 3RD Shift
Openings are for eighth (8) hrs. shift. Must have a journeymans card. Prospects for consistent full time work are excellent. Twelve (12) paid holidays annually. Superior fringe benefits and insurances. Effective 5-1-78 starting wage is \$7.78 per hour with automatic increase to \$7.98 in 30 days.

APPLY IN PERSON AT:
ANDERSON-BOLLING MFG.
E. SAVIDGE ST.
SPRING LAKE, MICHIGAN 49456
Phone: 616-842-8220
An Equal Opportunity Employer (21-25)

WANTED IMMEDIATELY BORING MILL OPERATORS

Superior Benefits
TOP WAGES
EXCELLENT
WORKING CONDITIONS

DEMCO
411 S. Fort
Detroit, Michigan 48217
(16-25)

A New Sheet Metal Fabrication Plant Opening In Northern Suburb
WANTED EXPERIENCED Sheet Metal Man Precision Machinist
Applicants must have leadership ability and desire. Foreman or Shop Superintendent position. Also needed other PRODUCTION HELP.
Call G. DIKIN or D. HALLER
7 a. m.-5:30 p. m.
(313) 296-0710 (23-25)

TOOLMAKER

West Side manufacturer has immediate opening for Journeyman Toolmaker. Excellent starting rate, liberal benefit package, good working conditions. Call Mr. Stiffler or Mr. Lisi

HARRIS CALORIFIC CO.
216-961-5700
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (25-27)

SUPERVISOR AND MAINTENANCE FOR LAFAYETTE, IND.

Plastic Custom Injection Molding Company, we need working shift Supervisors to oversee 5 people and injection molding production. Injection molding experience desirable and/or plastic knowledge. Also need Machine Maintenance personnel with hydraulic and electrical knowledge. Salary depends on experience. Will relocate. Send all replies to

PERSONNEL DEPARTMENT,

PRECISE METALS & PLASTICS INC.
P. O. BOX 200
EAST McKEESPORT, PENNSYLVANIA 15035

ATTENTION SKILED INDUSTRIAL ELECTRICIANS

The Faultless Rubber Co., Div. of Abbot Laboratories, currently has opportunities for one well qualified Industrial Electrician. Faultless offers stable employment with a good starting rate, free hospitalization for its employees and family, free life insurance, fine pension plan, paid vacation, holidays and numerous other benefits. If you are an exp. Industrial Electrician with good factory operations knowledge,

APPLY AT:
FAULTLESS RUBBER CO.
Or send qualifications to:
A. P. MEYERS
**THE FAULTLESS
RUBBER CO.**
EMPLOYMENT OFFICE
268 East 4th Street
Ashland, Ohio 44805
419-289-3555

An Equal Opportunity Employer M/F (25-27)

MACHINISTS IMMEDIATE OPENINGS 8 TURRET LATHE

1ST AND 2ND SHIFTS

3 HORIZONTAL BORING MILL
2ND SHIFT

2 HONE OPERATOR
1ST AND 2ND SHIFTS

1 O.D. GRINDER OPERATOR
2ND SHIFT

APPLY IN PERSON 8 TO 3 P.M.
REX-BUCKEYE COMPANY
7500 ASSOCIATE AVE.
(Off Ridge Rd.)
BROOKLYN, OHIO 44144
An Equal Opportunity Employer (24-27)

THE FOLLOWING Openings for Apprentices and experienced personnel exist in the Brighton, Pinckney recreational area. Lathe - shaper hands, tool and die makers, tool leaders, die setters, machine maintenance, surface grinder hands. Apply or write today: PATTERSON LAKE PRODUCTS, 1600 Patterson Lake Road, Pinckney, Mich. 48169. (24-26)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED ALL AROUND MACHINE SHOP SUPERVISOR

To work in Sunny Dallas area. Have immediate opening for plant manager with screw machine, thread rolling, punch press, and machine shop exp. This position will involve supervision of several employees, must be able to schedule work flow, figure costs as well as hands-on exp. Excellent opportunity to join a growing company. Good salary and benefits. Call collect 214-255-2122. (18-29)

JOURNEYMEN

OR
1ST CLASS SKILLED
TOOLMAKERS

Plastic extrusion company requires experienced personnel for our expanding program.

FOR ALL SHIFTS.

Call or write:
**INDUSTRIAL
PLASTICS
SPECIALISTS**

570 Cleveland Street,
Chelsea, Michigan 48118
313-475-8637 (23-29)

WANTED JOURNEYMEN PLASTIC INJECTION MOLD MAKERS

Willing to relocate beautiful Northern Michigan captive mold shop has openings first or second shift. Top pay, liberal fringe benefits. (616) 547-5584 or write LEXALITE INTERNATIONAL CORP., U.S. 31 N. CHARLEVOIX, MICH. 49720, attn. TOM KLINE. (22-31)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS
TOOL AND DIE MAKERS

For building and repair of small dies must have job shop experience and be able to set up work from blue prints and close tolerance.

HOLY SPRING DIVISION
400 Elm Street
Holly, Michigan 48442
313-634-8281 (16-25)

WANTED DIE SETTERS

1ST & 2ND SHIFTS

Experienced Die Setter needed by established Atlanta Mfr. top pay, paid vacation, holidays, life insurance, hospitalization, free parking. Apply or write Personnel Director, ATLANTA STOVE WORKS, 112 KROG ST., N.E., ATLANTA, GA. 30307. (404) 524-0881. (22-31)

• Algirdas Budreckis, Bridges redaktorius, praneša, kad žiniaraščio administracinius reikalus perima tvarkyti LB New Yorko I apylinkė ir visais administracijos reikalais kreiptis šiuo adresu: Bridges c/o J. Jankus, 85-66 98th Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Lietuvių grožio salionas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED N. C. OPERATORS

Must be experienced on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd Shift. Excellent wages & benefits.

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore
Houston, Texas 77054
713-747-1240

An Equal Opportunity Employer (16-25)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED BURNERS FITTERS WELDERS

For steel plate weldments, experienced only. Hourly rate plus overtime, day shift, paid hospitalization, insurance and profit sharing benefits.

LOVEMAN STEEL CORP.
5455 PERKINS RD.
BEDFORD HTS., OHIO 44146
216-232-6200, EXT. 18 (22-31)

An Equal Opportunity Employer (22-28)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.
MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

AUSTRALIJS MELBOURNO DAINOS SAMBŪRIO KONCERTAS

š. m. liepos mėn. 8 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje įvyks Melbourne Dainos sambūrio koncertas. Didžiuo-li apie 50 asm. chorą diriguoja Danutė Levickienė. Bus maloni proga ne tik skambių dainų pasiklausyti, bet ir su tolimojo kontinento broliais-sesėmis susitikti ir pabendrauti. Liepos 7 d. atvykusius svečius pasikvies į savo namus vaišingieji Clevelando lietuviai (svečių vardai bus įdėti apylinkės paruoštame biuletenyje, kurs bus dalinamas abiejų parapijų bažnyčiose birželio 25 ir liepos 2 sekmadienį).

Choro dalyvių priėmimu rūpinasi ir koncertą ruošia LB Clevelando Apylinkės valdyba.

Kramer Painting, Inc. has 20 summer position \$3.00 to \$8.00 per hour. Apply Thursday 6:00 p. m. prompt 2654 No. Moreland, Apt. 21. Photography necessary. Call: 216-752-6000. (25-27)

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS

State Farm namų, apartamentų ir automobilių draudimas. Įstaigos telefonas — 292-3605. (23-26)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

TOOL & DIEMAKERS TOOL & DIE REPAIRMAN MACHINIST

Excellent opportunity for experienced individuals. Pleasant working conditions and interesting responsibilities. Employee orientated company with excellent fringe benefits and recreational program. Metal stamping exp. preferred but not absolutely necessary. Good tool and die experience a must. For personal confidential interview call Personnel Department.

**CUYAHOGA STAMPING
COMPANY**
216-283-1700

An Equal Opportunity Employer (22-28)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos okupacijos — tragiškųjų birželio įvykių minėjimas vyks sekmadienį, birželio 25 d. šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

10:30 val. šv. Mišios už žuvusius ir kitas komunizmo aukas. Mišių metu giedos parapijos choras vadovaujamas muz. R. Babicko.

12 val. minėjimas parapijos salėje. Kalbą pasakys mūsų žymus visuomenininkas, ilgametis Tautos Fondo pirm. ir dabartinis garbės pirm., preletas **Jonas Balkūnas** iš St. Petersburg, Florida.

Trumpoje meninėje dalyje pasirodys Čiurlionio Ansamblio kanklininkų kvartetas, vadovaujamas muz. O. Mikulskienės ir plė Ramūnaitė pedeklamuos poeziją

Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti šv. Mišiose ir minėjime. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Įėjimas laisvas — auka.
ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

- **Stasė Urbanavičienė**, Baltic Delicatessen savininke, po sunkios ir ilgos ligos mirė penktadienį, birželio 16 d. Palaidota birželio 20 Visų Sielų kapinėse.

Velionės vyrui ir šeimai reiškiame užuojautą.

- **Kar. A. Juozapavičiaus** šaulių kuopos gegužinė įvyks birželio 25 d. 2 val. p. p. 33641 Vine Ave., Eastlake, Ohio. Veik bufetas ir turtinga loterija. Visi kviečiami atsilankyti.

- **Jūratė ir Vitas Kokliai**, šią savaitę Clevelandan atvykę iš Los Angeles, atostogauja pas tėvus Kazimierą ir Aleksą Laikūnus. Paviešėje jie vyksta į Torontą, kur su savo vaikais Audre ir Vainiumi aktyviai dalyvaus sporto olimpiadoje ir dainų šventėje.

BAIGĖ PRADŽIOS MOKYKLĄ

Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mokyklos aštunto skyriaus mokiniai, birželio 11 d. baigė pradžios mokyklą.

Kitų tarpe baigė šie lietuvių kilmės mokiniai: R. Apanavičiūtė, L. A. Borris, J. Janavičius, P. Kampė, P. Kijauskas, T. Kijauskas, A. Kižys, R. Majikas, J. Muliolis, L. Šukys.

Mokyklos vedėja yra ka-

Clevelando šv. Kazimiero aukšt. lit. mokyklos abiturientai (sėdi prieky) P. Palūnas, V. Juodišiuė ir S. Alšėnas su mokytojais: S. Vyšnionis, V. Augulytė, kun. G. Kijauskas, S. J., tėvų komiteto pirm. Ž. Moitejūnienė, A. Miškinienė, J. Dunduras.

V. Bacevičiaus nuotr.

Mokslo metų pabaigtuvės Clevelande

Vėsus ir gaivus sekmadienio rytas sutraukė nemažą būrį žmonių prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo. šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos mokiniai atžygiavo rikiuotėje. Abiturientė Virginija Juodišiuė padėjo prie paminklo puokštę gėlių ir pasakė trumpą žodį.

Po to visi ėjo bažnyčion. Mokyklos kapelionas kun. G. Kijauskas, S. J. savo pamoksle nuoširdžiai kvietė visus susimąstyti ir atlikti prideramai savo pareigas.

Salėje iškilmingas mokslo metų baigimas pradėtas, sugiedant Lietuvos himną. Mokyklos direktorė V. Augulytė pakvietė garbės prezidiumą užimti vietas ir kun. G. Kijauską, S. J. sukalbėti invokaciją. Paskui ji pateikė trumpą mokslo metų apžvalgą ir padėkojo klebonui, mokytojams, tėvų komitetui, Lietuvių Bendruomenei ir visiems kitiems mokyklos rėmėjams.

Tėvų komiteto pirmininkė žvaigždutė Motiejūnienė pasveikino visus, tėvų vardu įteikė dovaną mokyklos direktorei ir pristatė ateinančių mokslo metų Tėvų Komitetą: Teresę Beržinskienę, Dalią Kasulaitienę, Gražiną Kudukienę ir Joną Šiupinį.

Kasmet mokyklos rėmėjai Bronius ir Akvilina Gražuliai skiria nemažą sumą pinigų tiems mokiniams, kurie perskaito daugiausiai lietuviškų knygų.

Buvo apdovanoti šie mokiniai: 1 sk. Rimas Biliūnas, Vytas Zorskas, Danius Šilgalis; 2 sk. Kristė Vede-gytė, Aida Bublytė, Vytas Apanavičius; 3 sk. Rama Bublytė, Ina Šilgalytė, Lilė Gelažytė; 4 sk. Julija Gelažytė, Audrė Apanavičiūtė; 5 sk. Vija Bublytė, Auksė Bankaitytė, Linas Biliūnas;

zimierietė seselė Rose Marie. Parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S. J., šv. Mišių metu po prasmingo pamokslo įteikė diplo-

mus. 6 sk. Nida Marcinkevičiūtė, Tauras Bublys, Dalia Kašubaitė; 7 sk. Saulius Bankaitis, Ramūnas Balčiūnas, Vincas Staniškis 8 sk. Rima Apanavišiuė; 9 sk. Sigutė Bankaitytė, Paulius Ramūnas, Vilija Ramūnaitė; 10 sk. Elena Muliolytė, Paulius Staniškis, Jonas Bankaitis; 11 sk. Rita Kazlauskaitė, Algis Miškinis; 12 sk. Jonas Alšėnas, Virginija Juodišiuė, Povilas Palūnas. Šiais mokslo metais knygas skaitė 86 mokiniai. Jie perskaitė 568 knygas, kuriuose buvo 41,663 pusla-

piai.

Po to Clevelando LB Apylinkės nupirktomis knygomis buvo apdovanoti pradžios mokyklos gerieji mokiniai: 1 sk. Rimas Biliūnas, Danius Šilgalis, Vytas Zorska; 2 sk. Aida Bublytė, Lina Kijauskaitė, Regina Jakulytė; 3 sk. Lilė Gelažytė, Diana Staniškytė, Ina Šilgalytė; 4 sk. Julija Gelažytė, Audrė Apanavičiūtė, Saulius Muliolis; 5 sk. Algis Kasulaitis, Linas Biliūnas, Auksė Bankaitytė; 6 sk. Nida Marcinkevičiūtė, Lana Vyšnionytė, Saulius Banionis; 7 sk. Vincas Staniškis, Ramūnas Balčiūnas, Saulius Bankaitis.

Tėvų komiteto dovanas už ypatingą stropumą ir pažangą gavó 1 sk. mok. Astara Delvigaitė ir 5 sk. mok. Paulius Tallat-Kelpša.

LB Clevelando Apylinkės valdybos pirmininkas J. Malskis sveikino ir ragino gautas tas knygas pirma perskaityti ir tik tada padėti į lentyną.

Į sceną sulipo 8 sk. mokiniai. Jiems buvo įteikti pradžios mokyklos baigimo pažymėjimai. Geriausiai iš jų baigė: Edas Čepulis, Jonas Muliolis ir Vida Kašubaitė. Klasės auklėtoja Ona žilinskienė savo sveikinius jiems perpynė lengvo humoro gaidelė.

Aštuntokams apleidus sceną, į ją lipo vyresniųjų

klasių gerieji mokiniai atsiimti jiems skirtas dovanas-knygas: 9 sk. Sigutė Bankaitytė, Vilija Banionytė, Lina Žiedonytė; 10 sk. Elena Muliolytė, Paulius Staniškis, Jonas Bankaitis; 11 sk. Rita Kazlauskaitė, Algis Miškinis, Mirga Bankaitytė

Ir paskutiniai į sceną sulipo abiturientai — XII klasės pasiimti savo atestatus. Jie buvo trys. Pirmąją baigusi Virginija Juodišiuė, Jonas Alšėnas ir Povilas Palūnas. Nuoširdžiai žodžiu į juos prabilo jų auklėtoja ir mokytoja Vida Augulytė. Juos apdovanojo LB Ohio Apygarda ir mokyklos rėmėjas J. Balbatas. Abiturientų vardu atsisveikino Jonas Alšėnas. Visiems savo mokytojams abiturientai įteikė po knygą.

Aktas baigtas visiems dalyviams sugiedant "Lietuva brangi".

Po iškilmingo akto svečiai apžiūrėjo mokinių darbų parodėlę ir dalyvavo tėvų komiteto paruoštose vaitėse.

Taip tvarkingai ir gražiai birželio 4 dieną buvo baigti Clevelando šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos 21-ji mokslo metai. Kaip būtų gera, kad vietoje 126 mokinių tą mokyklą lankytų dvigubai didesnis mokinių skaičius. (ea)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8532

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

ESLC

DIRVA

• Dirvos novelės konkur-
sui dar atsiųstos novelės
šių autorių (slapyvardėm
pasirašiusių): Ajero, Vai-
vos, Molo, Žilvyčio, Ryto,
Studento, L. Nidos, Bitės,
Prūsų Galiūno, Studentės,
Arėjo, TiVi, Juozuko,
Kregždės, R. Vyčio, Alek-
sandro ir Verpeto.

Jury komisija: Alfonsas
Šešplaukis-Tyruolis, Elena
Songinienė ir Antanas Juod-
valkis.

Premijos 600 dol. mece-
natas Simas Kašielionis.

• Zita A. Babickaitė bai-
gė Worcester Politechnikos
Instituta, įgydama baka-
lauro laipsnį chemijos sri-
tyje. Priklauso Tau Beta Pi
ir Phi Lambda Upsilon, inži-
nerijos ir chemijos honor
societies. Šį rudenį pradės
tolimesnes studijas Univer-
sity of Dochester School of
Medicine and Dentistry.

• Birželio masinių trėmi-
mų į Sibirą paminėjimas
New Yorke įvyko birželio 11
d. prie lietuviško kryžiaus
buvusioj pasaulinės parodos
aikštėj Flushing Meadows-
Corona parke, Queens, N.
Y. Minėjimą rengė Petras
Wytenus, to kryžiaus glo-
bos komiteto pirmininkas.

Senatorius M. Knorr iš-
rūpino ir perskaitė gu-
bernatoriaus proklamaciją.
Kartu prisijungė ir dalyva-
vo ir kitų pavergtų tautų
atstovai. Atitinkamą žodį
tarė dalyvavę JAV New
Yorko valstybės dalyvavę
pareigūnai ir Lietuvos ge-
neralinis konsulas A. Simu-
tis. Iškilmei vadovavo Re-
gina žymantaitė.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

A. Gruzdys, St. Petersburg 5.00
B. Paliulionis, Cicero 7.00
J. Veselka,
Evergreen Park 7.00
J. Jasiūnas, Evanston 2.00
JAV LB Detroito
Apylinkės valdyba 20.00
E. Donahoe, Woodhaven 7.00
K. Dabrila, Chicago 2.00
J. Švoba, Detroit 2.00
V. Skripulaitis,
N. Zelandija 5.00
V. Mieželis, Phoenix 7.00
V. Pavilčius,
a. a. O. Kryževičienės
prisiminimui 25.00
A. Šova, Crown Point .. 2.00
V. Žirgulevičius, Chicago 7.00
V. Kazlas, Los Angeles .. 2.00
L. Kronas, Weschester .. 7.00

Sibiro kankiniui ir lietuvių kultūros
rėmėjui

DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, žmonai ALENAI, dukrai DALIAI, jos
vyruvi dr. K. BOBELIUI, sūnams dr. ALGIR-
DUI ir KĖSTUČIUI su šeimomis, seseriai
KONSTANCIJAI MEŠKAUSKIENEI, gimī-
nėms ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuo-
jautą ir liūdi

Reorganizacinė Lietuvių
Bendruomenė

Didžiam žmogui, vyrui ir tėvui

DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, žmonai ALENAI, dukrai DALIAI BO-
BELIENEI ir sūnams KĖSTUČIUI ir AL-
GIRDUI reiškiamo gilią užuojautą

Irena ir Eugenijus
M a n o m a i č i a i

Waterbury, Conn.

A. † A.

Broliai PETRUI LEIUI

mirus, dukrai Lietuvoje, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

ŽALGIRIO ŠAULIŲ KUOPA

Pasaulio Lietuvių Dienų programa

Galutinai nustatyta, kad PLD prasideda 1978 m. birželio
26 d., 9 v.r., sporto žaidynėmis ir baigiasi Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės seimo posėdžiais liepos 4 d.

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

BIRŽELIO 26, PIRMADIENIS

Krepšinio rungtynės: Burnhamthorpe CI (plane nr. 21),
Martin Grove CI — 13, Silverthorne CI — 18, Vincent Mas-
sey CI — 17, Westway HS — 16, Etobicoke Olympium — 2.

BIRŽELIO 27, ANTRADIENIS

Stalo tenisas: Richview CI — 20

BIRŽELIO 28, TREČIADIENIS

Lauko tenisas: Trinity-Bellwood parke — 12, High Park
— 19, Etobicoke Stadium Complex Centennial — 2

BIRŽELIO 29, KETVIRTADIENIS

Lengvoji atletika: Etobicoke Stadium Complex Centen-
nial — 2, Tinklinis: New Toronto SS — 15, West Humber CI
— 14, Sachmatai: Toronto Lietuvių Namuose — 1. Saudyamas:
Brampton, Heart Lake, šaudykloje ir Downsview šaudykloje.
Oficialus PLSZ atidarymas — Etobicoke Olympium ir Sta-
dium Complex — 2.

BIRŽELIO 30, PENKTADIENIS

Plaukimo varžybos: Etobicoke Olympium baseine — 2.
Golfas — Nobleton Lakes and Country Club aikštėje. Sporti-
ninkų susipažinimo vakaras — 7 v.v. Toronto Lietuvių Na-
muose, 1573 Bloor St. W.

LIEPOS 1, SEŠTADIENIS

Krepšinio ir tinklinio baigmės Etobicoke Olympium — 2.

LIEPOS 3, PIRMADIENIS

Futbolo rungtynės — EarlsCourt parke — 11.

Tikslūs adresai, programos ir tvarkaraštis paskelbti
PLSZ leidinyje.

Bilietai parduodami į atskiras arba vienas bilietas į visas
sporto varžybas.

Nakvynėms rezervuota 400 lovų (kiekviena \$44-55 savai-
tei) The St. George Campus, University of Toronto. Taip pat
rezervuota 300 kambarių "Holiday Inn", 970 Dixon Road,
Rexdale, Ontario.

PARIEIGŲNŲ ADRESAI:

Organizacinio k-to pirm. — Pr. Berneckas, 32 Rivercrest
Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3. Tel. 1-416-763-4429.

Varžybinio k-to pirm. — A. Klimas, 223 Church Street,
Weston, Ont. Tel. 245-7210.

Informacijos koordinatorių — J. Karpis, 34 Warwood
Rd., Islington, Ont. M9B 5B3. Tel. 622-4742.

Nakvynių k-to pirm. — Kest. Budrėvičius, 519 Dover-
court Rd., Toronto, Ont. M6H 2W3. Tel. 535-9755.

Zaidynių leidinio redaktorius — archit. Alg. Banelis,
410 Davenport Rd., Toronto, Ont. M4V 1B5. Tel. 924-6450.

Bendravimo, informacijos ir priežiūros k-to pirm. —
Br. Stundžia, 53 Yorkleigh Ave., Toronto, Ont. Tel. 247-5634.

Parengimų k-to pirm. — J. Budrys, 329 Runnymede
Rd., Toronto, Ont. M6S 2Y5. Tel. 769-1254.

Medicinos pagalba — dr. J. Vingilis, 1 Beaverbrook Ave,
Islington, Ont. Tel. 231-1310.

PLSZ organizacinį komitetą sudaro — pirm. Pranas Ber-
neckas, vicepirm. Vincas Ignaitis, sekr. Jonas Karpis, išd.
Jonas Nešukaitis, varžybiniam reikalams Kazys Sapočkinas,
lėšų telkimo reikalams Paulius Dunderas, ūkiniams reika-
lams Leonas Baziliauskas.

Dainų šventė

Dainų šventė įvyks 1978 m. liepos 2, sekmadienį, 3 v.p.p.,
Maple Leaf Gardens, 60 Carlton St., Toronto, Ont. Jau yra
užsiregistravę daugiau kaip 40 chorų su virš 1000 dainininkų.
Be to, šventės programoje dalyvaus apie 500 mokyklinio

amžiaus choristų, tautinių instrumentų muzikinis vienetas,
estų dūdų orkestras ir simfoninis Toronto orkestras.

Bilietų kainos: \$6, \$8, \$10. Bilietus galima įsigyti pas
platintojus ir prie įėjimo. Auditorija talpina apie 16,000 žiū-
rovų, tad lengvai visi atvykusieji galės į dainų šventę patekti.

Dainų šventės organizacinio komiteto pirm. — J. R. Si-
manavičius, vicepirm. L. Skripkutė, sekr. J. Andriulis, išd. V.
Birela.

Koordinatoriai — J. Karasiejus ir dr. Kvedaras.
Šventės muzikinės k-to pirm. — muz. V. Verikaitis, 80
Dorval St., Toronto, Ont., M6P 2B8. Tel. 1-416-534-3120.

Dainų šventės leidinio redaktorius — C. Senkevičius.
Nakvynių k-to pirm. — Vl. Dauginis, 1613 Bloor St. W.,
Toronto, Ont., M6P 1A6. Tel. 1-416-533-1121. Šiuo adresu
nakvynių rezervacijos gali gauti ne tik DS dalyviai, bet ir
PLD svečiai. Prašoma rezervacijos gauti iš anksto.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

PLB seimo posėdžiai prasidės liepos 1, šeštadienį, 9 v.r.
"Royal York" viešbutyje, 100 Front St. W.
Posėdžiai truks iki liepos 4 d. imtinai. PLB seimo posėdžiai
bus vieši, ir norintieji galės dalyvauti diskusijose. Visuomenė
kviečiama seimu domėtis.

PLB seimui rengti Toronte yra sudarytas komitetas:
pirm. dr. J. Sungaila (tel. 1-416-239-1047), inform. reikalams
A. Rinkūnas (tel. 239-7268), sekr. dr. S. Čepas, išd. inž. E.
Cuplinskas, narys K. Manglicas.

PLB seimo leidinio redaktorius — St. Barzdukas.

Pamaldos ir kiti renginiai

PLD pamaldos katalikams bus liepos 2, sekmadienį, 10.30
v.r., Anapilio sodyboje prie Laisvės paminklo, 2185 Stave-
bank Rd., Mississauga, Ontario
Ten yra ir "Tėviškės Žiburiai"

PLD pamaldos lietuviams evangelikams įvyks liepos 2,
sekmadienį, 11 v.r., St. Andrews Latvian-Lutheran Church,
383 Jarvis St. ir Carlton St. kampas.

PLD metu, birželio 27-30 d.d., įvyks Kanados-JAV lietuvių
mokytojų studijų savaitė "Royal York" viešbutyje

PLD metu organizuojama kanadiečių lietuvių dailininkų
meno paroda "Royal York" viešbutyje

PLD metu Toronte vyks tautybių savaitė — Karavanas.
Paviljonai būna rengti skirtingose vietovėse.

Lietuvių paviljonas "Vilnius" bus Priskelimo parapijos
patalpose

Ten bus pardavinėjami suvenyrai,
lietuviški valgiai ir vakarais atliekamos kultūrinės progra-
mos. Paviljonai atidaryti nuo 6 v.v. iki 11 v.v. "Vilniaus"
paviljonu rūpinasi KLB Toronto apyl. valdyba.

Birželio 29, ketvirtadienį, po pietų, Kanados Lietuvių
Jaunimo Sąjunga organizuoja ekskursiją laivu po Ontario
ežerą. Norintieji dalyvauti registruojasi pas D. Juozapavičū-
tę tel. 1-416-767-5637.

DIDYSIS PLD SUSIPAŽINIMO VAKARAS bus liepos 1,
šeštadienį, 8 v.v., "Royal York" viešbutyje
Convention Floor, kur telpa apie 3000 svečių. Bilietų kai-
na — \$8.

UZBAIGIAMASIS PLD POKYLIS su oficialia ir trumpa
kultūrine programa bus liepos 2, sekmadienį, 7 v.v., "Royal
York" viešbutyje. Bilieto kaina \$15 asmeniui.

PLD metu bus galima įsigyti sporto ir dainų šventės su-
venyrų, ženkiukų ir pan.

PLD informacija veiks Toronto Lietuvių Namuose, 1573
Bloor St. W. Tel. 532-2911. Taip pat informacijos skyrius
ir bilietų platinimas veikia ir Čikagoje, J. Vaznelio preky-
boje, 2501 W. 71 St. Tel. 471-1424.

Visi ir iš visur lietuviai-ės kviečiami dalyvauti PLD
Toronte.

PLD Organizacinis Komitetas

V. Godliauskas,
Ridgewood 2.00
S. Lungys, Dearborn Hts. 2.00
A. Vasis, Cleveland 2.00
J. Kapčius,
N. Palm Beach 2.00
J. Stašaitis, Dorchester .. 7.00
P. Beleckas, Brassard 7.00
A. Česonienė, Philadelphia 3.00
V. Dautas, Wickcliffe 7.00
V. Aukštuolis, Munster .. 7.00
Vyr. skaučių židinys
Clevelande 5.00
Lietuvių Fondas
Chicagoje 75.00
J. Neverauskas, Munster 7.00
A. Veluona, Baltimore .. 2.00
A. Krinickas, Maspeth .. 2.00
S. Bajorinas, Waterbury 5.00

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

• Reiškiant Pranui Dami-
jonačiui užuojautą (Dirva
Nr. 23), per klaidą buvo
praleista ALT S-gos Eliza-
betho skyriaus valdybos na-
rio Petro Luko pavardė. Už
klaidą atsiprašome.

VILNIEČIŲ SUĖJIMAS

Pasaulio Lietuvių Dienų
šventės proga Vilniaus
Krašto Lietuvių Sąjungos
Kanados Krašto Valdyba
rengia visų atvykusių į
šventę vilniečių trumpą su-
sirinkimą - suėmimą. Š. m.
liepos 1 d., šeštadienį, 11 v.
r., Lietuvių Namuose, 1573
Bloor St., W., Toronte, Pen-
sininkų Klube, 3-me aukšte.
Trumpą pranešimą padarys

centro valdybos atstovas.

Atskiri kvietimai nebus
siunčiami. Tai bus proga
sueiti ir pasimatyti su senai
matytais pažįstamais ir po
susirinkimo suvalgyti bend-
rai pietus Lietuvių Namuo-
se.

• Korp! Neo-Lithuania
New Yorko padalinio meti-
nė sueiga įvyks birželio 23
d. 8 v. v. Kultūros židinyje.
Bus aptariamai ateities vei-
klos planai ir renkama nau-
ja valdyba. New Yorko apy-
linkėje gyvenantieji korp-
racijos nariai kviečiami da-
lyvauti. Atskiri kvietimai
nebus siunčiami.

• Jonas Talandis, Ameri-
kos Lietuvių Tarybos val-
dybos narys, paaukojo tūk-
stantį dolerių Altos centri-
nei būstinei įrengti. Pats J.
Talandis sėkmingai pravedė
ir reikiamus būstinės re-
monto darbus.

STATYS ROMUI KALANTAI PAMINKLĄ

Lietuvių šaulių Sąjunga
Tremtyje užsimojo tautos
didvyriui ir kankiniui Ro-
mui Kalantai ptastatyti pa-
minklą. Kartu su R. Kalan-
ta paminkle numatyta įam-
žinti ir Lietuvos partizanų
heroika. Didžioji išlaidų da-
lis, žinoma guls ant šaulių
pečių, tačiau vien šauliai, be
visuomenės ir organizacijų
pagalbos, paminklo pastaty-
ti nepajėgs. Tai yra visos
lietuviškosios išeivijos rei-
kalas. Paminklui žemė (12
sklypų) geroje vietoje, jau
užpirkta Chicagos šv. Kaz-
zimiero lietuvių katalikų
kapinėse.

Aukos prašoma siųsti:
St. Anthony's Savings and
Loan Association, Romas
Kalanta Fund Account —
0-30190-0, 1447 So. 49th
Ct., Cicero, Ill. 60650.

PRANO ČEPENO

"NAUJŲJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJS" I tomas

brangi knyga visiems lietuviams, graži dovana
kiekviena proga.

Kietais viršeliais, 560 psl. kaina \$15.00. Gaunama
knygų parduotuvėse ir leidėjo adresu: Juozas Urbe-
lis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Illinois 60160.

(25-27)